DARBININKAS

XLIX NR. 3. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. ANTRADIENIS - TUESDAY, SAUSIS - JANUARY 14, 1964 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

Panama - pirmas mėginimas taikos ofenzyvos politikai

Prezidentui uždavinys: kaip taikingom priemonėm išlaikyti savo rankose kanalą, kada jo nori ir Panama, komunistų kurstoma nusikratyti JAV "kolonializmu"?

Prezidentas Johnsonas tik spėjo paskelbti savo "taikos ofenzyvą" ir jau susilaukė ginkluoto konflikto Panamoje. Konfliktas prasidėjo sausio 9 riaušėm dėl vėliavų, atsiėjo iki sausio 12 dienos panamiečiam 16 užmuštų ir 305 sužeistų, amerikiečiam 3 užmuštų ir 88 sužeistų, persimetė į Saugumo Tarybą, dabar tęsiasi Jungtinių Valstybių ir Panamos komisijoje derybom, dar vis aidint šūviam iš Panamos į kanalo zoną.

PRASIDĖJO DĖL VĖLIAVOS: Kibirkštis iš amerikiečių mokinių.

Panamos kanalo zonoje Balboa mieste sausio 7 amerikiečių mokyklos mokiniai iškėlė Amerikos vėliavą prie mokyklos. Iškėlė, nors tai įsakmiai buvo zonos vyresnybės uždrausta. Sausio 9 į zoną įsibrovė 30-40 panamiečių mokinių ir iškėlė Panamos vėliavą. Zonos policija įsibrovusius išvarė atgal. Tą pat vakarą jau minia surengė demonstraciją į zoną. Zonos policija ir iškviesta kariuomenė sklaidė ją ašariniėm bombom ir šūviais. Pačiame Panamos mieste minia daužė Amerikos atstovybei langus, kitus namus ir visai sunaikino.

Panama sausio 10 nutraukė diplomatinius santykius su J. Valstybėm ir skundė Saugumo Tarybai J. Valstybių "agresiją". Taryba kreipėsi į abi puses, kad susilaikytų nuo kraujo liejimo. Tą pat dieną jau veikė komisija, sudaryta iš abiejų pusių po 2 asmenis ir pirmininko Chilės atstovo.

PANAMOS REIKALAVIMAI: Kanalo zoną nacionalizuoti ar internacionalizuoti.

Vėliavos buvo tik kibirkštis riaušėm. Vėliavos teturėjo tik simbolinės reikšmės, kad zona yra Panamos suverenine dalis. Panamos prezidentas paskelbė, kad santykiai su J. Valstybėm tegali būti atstatyti, kai Panamos kanalas bus Panamos nacionalizuotas, ar gal internacionalizuotas.

AMERIKOS POZICIJA: Galima derėtis dėl naujų sąlygų, bet kanalas reikalingas mūsų saugumui.

Prezidentas Johnsonas kalbėjo telefonu su Panamos prezidentu, pasiuntė savo specialų įgaliotinį lotynų Amerikos reikalam Thomas Mann ir kitus atstovus derėtis. Sudarytoje dviejų valstybių komisijoje ieškoma sprendimo. Tuo tarpu paskelbta apie vieną Amerikos nuolaidą: Panamos apsaugos gvardija gali įeiti į kanalo zoną saugoti sienos, kad per ją nesiveržtų panamiečiai. Tokiu būdu nuo susidūrimo išjungti amerikiečiai. Tačiau diplomatai žiūri skeptiškai į derybas.

Būdinga, kad Prancūzijos, Anglijos, Ispanijos spauda nėra palanki Amerikos pusei. Ir N. Y. Times bei H. Tribune skelbia aštrių kaltinimų vyriausybei, kad klausimas pavėluota i sprendžiamas.

PANAMOS PREZIDENTAS Robert F. Chiari.

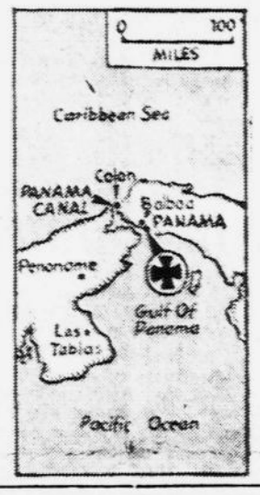

PANAMOS GAISRO gesintojas— Thomas C. Mann.

TRUMANAS: sukūrėm Panamą kaip Kubą, sulaukėm vaisių kaip Kuboje

Buvęs prezidentas Trumanas dėl Panamos pareiškė: "Mes sukūrėme Panamą. Jei ji nebūtų buvus mum reikalinga, nebūtų buvę jokios Panamos. Mes susilaukėme vaisių kaip Kuboje. Kubą sukūrėme taip pat mes".

Trumano pareiškimas suprantamas priminus Panamos praeitį. Panama buvo Kolumbijos dalis. Prancūzija gavo teisę kasti kanalą. Tą teisę atpirko iš Prancūzijos Amerika už 40 mil. Bet pirkimo nepatvirtino Kolumbijos senatas. Tada, Amerikos remiama, Panama sukilo ir atsiskyrė nuo Kolumbijos. Dešimt dienų po sukilimo Amerika pripažino Panamos valstybę ir dar po penkių dienų iš Panamos išsinuomojo visiem laikam kanalui zoną. Sumokėjo 10 mil. ir kasmetinės nuomos po 250,000 dol. Kanalas buvo prakastas 1914. Padidėjus pajamom, nuoma 1934 buvo pakelta iki 430,000, 1955 iki 1,930,000; sutarta taip pat, kad Panamos gyventojai, kurie dirba zonoje, naudosis tom pačiom teisėm kaip amerikiečiai. Bet nuo 1959 prasidėjo ginkluoti neramumai su reikalavimais, kad Panamos vėliava būtų šalia Amerikos vėliavos kaip Panamos suverenumo ženklas zonoje. Prezidentas Eisenhoweris su tuo sutiko. Kennedy patvirtino taip pat.

Kanalo zona užima 10 mylių plotą pagal kanalą. Joje yra 30,000 amerikiečių, dirba taip pat 10,000 panamiečių. Jie turi per metus pajamų iš čia 65 mil.

H. TRUMAN

Kas toliau?

Nors Panamoje tvarka atstatyta; nors yra sudaryta penkių komisija, vadovaujama Chilės atstovo, derėtis dėl tolimesnių santykių. Bet nuo savo reikalavimų neatsisako nė viena pusė.

— **Zanzibaro valstybėj** sausio 12 valdžia nuversta ir pabėgo. Valdžią paėmė po kruvinų susirėmimų kom. Kinijos šalininkai. Zanzibaras gavo nepriklausomybę tik gruodžio 10. Jame yra 230,000 afrikiečių ir 50,000 arabų. Amerikos piliečius laivais evakuavo.

— **U. Thant,** JT gen. sekr. sausio 7 pareiškė, kad 1964 gali būti karinės įtampos tarp Izraelio ir arabų.

— **Massachusets** valstybės Attleboro mieste sausio 12 nuo sprogimo ir gaisro chemikalų fabrike žuvo 6, sužeista 40.

KUBA IŠ NAUJO: Sovietai tik apgaudinėjo savo pažadais?

Sen. Dodd gavo tikslių informacijų iš naujų Kubos bėglių, kad Sovietai Kuboje karinius įtvirtinimus rengia, ginklus iš Rusijos tebegabena, o apie lapkričio 15 atgabeno kariuomenės 800-1000 vyrų. Dalis ginklų iš Kubos persiųsta į kitas lotynų Amerikos valstybes prekiniais ar žvejų laivais. O ir dalis raketų, kurios turėjo būti išgabentos, yra suslėptos požemiuose. Bėgliai nurodė konkrečiai vietas, kur suslėpta, ir įtvirtinimų technikines smulkmenas. Sen. Dodd įsitikinimu, sovietų kariuomenės Kuboje esą ne 5,000, kaip vyriausybės buvo paskelbta, bet 20,000.

— **Castro** sausio 13 atvyko į Maskvą. Spėjama prašys daugiau ūkinės pagalbos.

GINČAS DĖL JORDANO VANDENS

Arabų lygos atstovai susirinko sausio 13 Kaire. Trylikos valstybių vadai tariasi dėl Izraelio, kuris nori Jordano vandeniu drėkinti Negevo dykumą. Libanas, Syrija ir Jordano valstybė jaučia neteksią vandens. Izraelis labai nesijaudina dėl arabų pasitarimo, nes mano, kad arabai pademonstruos bendrą pasmerkimą Izraeliui, bet nesusitars imtis prieš Izraelį karo.

Rusk kaltina Castro komunistus

Kad komunistinis pasaulis Panamos riaušėm naudojasi, pabrėžė valst. sek. pavaduotojas Ball. Bet prez. Johnsonas įsakė ištirti, kiek tom riaušėm organizuoti yra parodę iniciatyvos komunistai. O faktai jau rodo, kad Balboa vėliavos iškėlimas buvo tik proga, nes tą pat dieną riaušės prieš Amerikos įstaigas buvo suorganizuotas ir kituose Panamos miestuose. Kas tuos mokinius suprovokavo? Būdinga, kad paskutinių metų komunistinė taktika siekia panaudoti mokinius riaušėm — Venezueloje, Japonijoje ir Vietname.

Valst. sekr. Rusk sausio 12 kaltino Castro komunistus organizavus Panamos kanalo riaušes su "Molotovo kokteiliais". Pareiškė taip pat, kad Amerika iš Panamos kanalo nesitrauks.

Panamos vyriausybė paskelbė suėmusi 500 organizavusių riaušes; tarp jų esą 5 komunistų vadai.

SKYRIMAI TEISME IR POLITIKA

Prez. Johnsonas sausio 7 paskyrė Wisconsino demokratų komiteto pirmininką David Robinovitz federaliniu teisėju. Paskirtasis tuojau davė priesaiką, 12 minučių prieš susirenkant Kongresui. Skubėjimą minutėm paaiškina toki faktai:

— Wisconsino valstybės ir federalinė advokatų sąjungos pasisakė prieš Robinovitz skyrimą — jis nesąs kvalifikuotas. Skubėti reikėjo, kol nėra Kongreso, nes kitaip būtų turėjęs eiti per kongresinę komisiją. Rabinovitz buvo numatytas jau prezidento Kennedy į vietą, kuri buvo tuščia nuo 1962 sausio, mirus teisėjui Patrick Stone.

Respublikonai aiškina, kad tai buvo politinis skyrimas — už praeities nuopelnus, už ateities rinkiminius balsus.

— **Amerikos karo laivas** kitą savaitę demonstruos prie Vietnamo sostinės Saigono ženklui, kad Amerika teberemia Vietnamo vyriausybę.

— **Kom. Kinijos** Chou En-lai savo keliones po Afriką dar tebetęsia — iš Tuniso sausio 11 atvyko į Ghaną.

— **Anglijos televizija** cigarečių reklamas teskelbia tik po 9 val. vakaro, kad mažiau kenktų jaunimui.

JACQUES MARITAIN, pranzūzų filosofas ir teologas rašoma, kad jis būsiąs pakeltas į kardinolus, nors ir nekunigas.

— **Indijos** min. pirm. Nehru grįžo į sostinę. Bet abejojama, kad dėl aukšto kraujo spaudimo jis galėtų eiti toliau pareigas. Labiausiai minima jo vietoje jo duktė Mrs. Indira Gandhi, 47 metų.

—**R. Kennedy,** prezidento pavestas, vyksta į Japoniją, kur dar šią savaitę susitiks su Indonezijos Sukarnu ir tarsis dėl Indonezijos kėsinimosi į Malaysia Federaciją.

— **Vatikanan** atvyko patriarcho Athenagoro asmeninis atstovas tartis vienybės reikalais.

— **Aviacijos 3 vyrai** sausio 13 Baltimorėje pradėjo tariamą skridimą į mėnulį. Uždaryti vamzdy tris dienas turės atlikti visus veiksmus, kuriuos jie turėtų atlikti, skrisdami į mėnulį 25,000 mylių greitumu per valandą.

— **Bedarbių** gruodžio mėn. buvo 3.8 mil. Mažiau 100,000 nei lapkričio mėn.

TĖVAS IR DUKTĖ — Nehru ir Mrs. Indira Gandhi.

PREZ. JOHNSONAS RENKA BALSUS

Renka tarp liberalų, konservatorių, skurstančių, negrų, katalikų, žydų, tik ne tarp tautinių grupių

Lyndon B. Johnson laikomas strategu meisteriu parlamentinėje kovoje. Jis geba telkti savo siekimam šalininkus ir neutralizuoti galimuosius priešininkus. Kuriuose tad gyventojų sluoksniuose prieš rinkimus ieško sau balsų, kuriuos sluoksnius stengiasi neutralizuoti, nutildyti — bent laikinai?

Daugiausia tai rodė jo deklaracija sausio 8. Pirmiausia jis nuginklavo savo partijos kairįjį sparną, pasivadinusį **liberalais** — paliko jų žmones ne tik vadovaujamuose postuose, bet ir deklaracijoje pasisakė už tuos programinius dalykus, kurių siekia "liberalai". Ir W. Lippmannas atsiliepė, kad prezidento Kennedy siekimai įsiliejo į prezidento Johnsono programą. Liberalam gali net susidaryti įspūdis, kad Johnsonas tampa ištikimesnis jų siekimam, nei buvo Kennedy, kuris kartais parodydavo savo valios, atmesdamas griežtumą ir skubumą, kurio reikalavo "liberalų" kairysis sparnas.

"Liberalai" atleis Johnsonui kai kuriuos nukrypimus nuo jų siūlomos ūkinės programos pvz. nuo nesubalansuoto biudžeto. Nors ir Johnsono biudžetas bus nesubalansuotas (4.9 bil. deficito), bet tai bus 4 bil. mažiau nei buvo suprojektavęs Kennedy. O Johnsono skelbiamas taupymas, tarnautojų žadamas mažinimas, apsaugos reikalam daugiau kaip vieno bilijono nubraukimas, mažinti išlaidas daro Johnsoną priimtinesnį **biznio žmonėm** ir konservatyviau ekonomiškai galvojantiem kaip tik dėl to, kad jie buvo laukę blogesnės krypties.

—o—

Konservatyviajam sparnui betgi atstovaująs D. Lawrence priminė, kad Johnsono deklaracija yra ne tiek valstybės programa, kiek valstybės utopia, paremta bendrybėm. O ir liberalusis respublikonas Rockefelleris tematė deklaracijoje bendrybes ir realios padėties nutylėjimus, pvz. apie Kubą, Berlyną, Vietnamą.

Tegul ir bendrybėm kalbėdamas apie kovą su skurdu, betgi Johnsonas siekė patraukti **masių** dėmesį. Jis buvęs įtikintas, kad šiom masėm mažiau rūpi užsieninė politika, kiek jų pačių gyvenimo standartas. O tokių, kurių gyvenimo standartas žemesnis nei normalus lygis, Lippmanno tvirtinimu, esą 40-50 milijonų. Taigi šios grupės palankumas traukė Johnsono dėmesį.

Jau ne iš deklaracijos, o iš pasirengimo rinkimam aiškėja kitos jėgos, kuriom nori pasiremti Johnsonas. Tarp jų **religinės grupės.** Nuolat minimi kandidatai į viceprezidentus, kurie būtų naudingi balsam sutelkti, yra **katalikai** — McCarthy, Wagneris, Brownas, paskutiniu laiku dar Muskie, nekalbant jau apie R. Kennedy. Minimas ir sen. Ribicoff, bet **žydam** palenkti gali būti naudingi ir toki paskyrimai kaip į federalinius teisėjus, sumaniai išvengiant kongresinės procedūros.

—o—

Nėra ženklų, kad Johnsonas norėtų pasiremti viena Amerikos gyventojų dalim — **tautinėm** grupėm, kurios tebejaučia ryšį su savo kilimo kraštais ir yra susirūpinę laisvės bei apsisprendimo gavimu ne tik Afrikos ir Azijos tautom, bet ir rytų bei vidurio Europai, iš kurios jie yra kilę. O "rytų bei vidurio Europos kilimo amerikiečių konferencija" tariasi kalbanti 18 milijonų gyventojų vardu. Taigi vardu skaičiaus tokio pat maždaug kaip ir negrų. Tautines grupes Johnsonas negližavo, deklaracijai nerasdamas žodžio už rytų bei vidurio Europos tautų apsisprendimą. Čia jis nuėjo priešinga linkme nei Nixonas, kuris pereitais metais kaip tik kreipė dėmesį pavergtų kraštų žmonėm (Saturday Evening Post straipsnis)

—o—

Šią amerikiečių grupę Johnsonui teko nutylėti, nes norėjo laimėti sau kitos jėgos palankumą — Maskvos, kad jos nepalankų veikimą neutralizuotų; kad ji nedarytų jam politinio neramumo Kubos ar Berlyno klausimais. Bent prieš rinkimus.

Johnsonas puikiai pažįsta amerikiečių interesus ir moka prašnekti į jų jautriausias vietas. Galima betgi suabejoti, ar bus gerai pažinęs Maskvą, manydamas, kad ją galės neutralizuoti nutylėdamas apie apsisprendimo principo taikyma Maskvos pavergtom tautom. Maskva su pasitenkinimu sutiko Johnsono užsimojimus mažinti karinių bazių skaičių, uždaryti karinių įmonių dalį. Tačiau už tylėjimą Maskva moka reikalauti užmokesčio, nelaukdama, iki bus po rinkimų, taigi iki bus per vėlu. Priešingai, rinkimai yra kaip tik metas, kada ji gali paspausti, kad jai būtų laiku sumokėta. Galima tad stebėti, kokio mokesčio Maskva reikalaus iš Johnsono už politinių neramumų galimą moratoriumą iki po rinkimų.

MARINA APIE SAVO VYRĄ

Oswaldo žmona įsitikinusi

Oswaldo, prezidento Kennedy žudiko, žmona Marina esanti įsitikinusi, kad prezidentą Kennedy nušovė jos vyras. Jis kesinosi ir prieš gen. Walkeri. Apie tai jis sakęs jai dieną prieš pasikesinimą ir surašęs raštu nurodymus, kaip ji turi elgtis, jei jis būtų suimtas. Oswaldo žmona tebelaikoma saugumo žinioje privačiuose namuose. Ji gausianti iš savo vyro socialinio draudimo 106 dol. mėnesiui, o taip pat jau suplaukęs fondas apie 25,000.

MARINA, Oswaldo žmona.

Sovietų šnipas tarp tremtinių

Darbininko praėjusiame numeryje skaitėme, kaip estas Arturas Hamanas (tikra pavardė — Tuldava) buvo enkavedistų užverbuotas, pamokytas ir išsiųstas Švedijon, kur jis nuostabiai gerai slėpėsi, pasižymėjo kaip kalbininkas ir staiga ... dingo, atsiradęs vėl Sovietų Rusijoje. Čia toliau pasakojama jo istorija su įspėjimu apsidairyti ir savo aplinkoje, nes Hamanas nebe pirmas ir ne paskutinis ...

—o—

Iš Rygos jis dažnai vykdavo į Ventpilės uostą, kur atvykdavo užsienio laivai. Ten mezgė ryšius su užsieniečiais jūrininkais ir per juos siųsdavo laiškus Anglijos, JAV ir Švedijos žinių rinkimo tarnyboms. Jis net siūlė jo vieton atsiųsti į jį panašų agentą, (tam tikslui buvo pridėjęs ir savo nuotraukas), su kuriuo jis galėtų pasikeisti tapatybėmis. Iš viso buvo gauta 13 tokių laiškų, kurie, kaip tvirtinama, nebuvę atsakyti.

Tokiu pat būdu per jūrininkus **susisiekė su savo giminėmis Švedijoje ir paprašė, kad šie jam padėtų dokumentais ir pinigais pabėgti.** Siuntė laiškus ir per Rytų Berlynį. O kai vieną kartą Rygoje lankėsi švedų dirigentas Frykbergas, Hamanas priėjo prie jo ir per jį perdavė laišką.

1955 jis buvo iškviestas į Leningradą, kur turėjo būti paruoštas jo "pabėgimas". Tuo tikslu buvo užmegztas ryšis su Viborgo geležinkelio inspektorium estu Oskaru S. Tasai patarė Hamanui iš Leningrado išvykti autobusu ir išlipti vienoje stotyje prieš Viborgą. Nurodytoje vietoje jo laukė mašina, atgabenusi Hamaną pas Oskarą S. Čia prabuvęs keletą dienų, buvo nuvestas stotin ir paslėptas į Porkkala **eimančia**me traukinyje, iš kurio pakeliui iššoko. Atsiradęs Helsinkyje, tuojau užmezgė ryšį su vietos estais, kurie jį palaikė politiniu pabėgėliu ir padėjo jam išvykti Švedijon.

SEROVO AGENTAS NR. 247

Švedijon jis prisistatė pas gimines Eskiltunoje. Tie jam patarė užsiregistruoti policijoje ir įteisinti savo padėtį Švedijoj. Policijon jis nuvyko, bet tuojau susirgo "širdimi" ir tuo būdu nebuvo apklaustas.

Hamano uždavinys buvo prieiti prie vakariečių kontražvalgybos ir, jei įmanoma, pasidarius jų agentu, būti pasiųstam atgal į Sov. Sąjungą. Tatai jam nepavyko, nes būta atsargumo.

Tada jam buvo duotas kitas uždavinys — **veikti tarp tremtinių**. Paskyrimą jis turėjo iš gen. Ivano Serovo. Priklausė tiesiog antrajam žvalgybos skyriui, kuris veda subversijos darbą emigrantų tarpe. Savo rangu Hamanas buvo sovietų kontražvalgybos karininkas (nr. 247). Serovo įpėdinis gen. Vladimiras Semisčastnas, dabartinis sovietų saugumo viršininkas, 1962 m. Hamanui davė naują įsakymą — **persikelti į JAV ir ten vadovauti agentų veiklai tarp emigrantų. Buvo nutarta jį ten pasiųsti tarptautinio kalbininkų kongreso priedangoje.** Jam ten atsiradus, buvo **nustatyta, jog į kongresą jis nebuvo kviestas. Tačiau** jau **buvo susiradęs** vietą **trijuose amerikiečių universitetuose.**

Neprašyto svečio viešnagė ilgai netruko. Jį sulaikė amerikiečių organai ir paprašė tuojau išvykti. Sugrįžęs jis jau buvo tautiečių tarpe kiek įtariamas, kaip turėjęs "sunkumų" su amerikiečiais, tačiau laikėsi arogantiškai ir atstovybės pirmininkui, pasiūliusiam jam savo valia pasitraukti iš jos, pagrasino švedų teismu. Kaip vėliau spaudoje buvo paskelbta, Hamanas jau buvo sekamas švedų organų, ir jam buvo pats laikas pasitraukti pas savo tikruosius šeimininkus. Jis sugrįžo atgal ne per Suomiją, bet per Rytų Vokietiją.

—o—

Atpasakojome šitą versiją su visais rezervais, kuriuos tenka pasidaryti, kai informacijos šaltinis nėra tiesiogiai prieinamas ir kai daugelio tvirtinimų mūsų sąlygomis neįmanoma patikrinti. Tenka tik pastebėti, jog šitoji versija buvo pakartota visos eilės estų laikraščių.

VENTPILĖ, LATVIJOJE, kur Hamanas mezgė pirmus ryšius su užsienio jūrininkais.

Palikdami kiekvienam pasidaryti savo išvadas, atkreipiame dėmesį į vieną įdomią smulkmeną. Specialioms žinyboms, pagal visus dabartinius pareiškimus sprendžiant, Hamano atvejis nuo pat pradžių buvo "aiškus", ir vis dėlto jos neįspėjo atsakingų tremties veiksnių (įspėjimas atėjo tik š.m. pradžioje, kai šnipas jau rengėsi bėgti). Atseit, buvo sąmoningai padaryta. Galima spėti, jog tuo būdu tikėtasi išaiškinti kitus Hamano tipo veikėjus emigrantų sluoksniuose.

Nors, kaip minėta, Hamano atvejis liečia ir įspėja ne tik laisvuosius estus, tačiau pastariesiems šitoji "pamoka" juo labiau skaudesnė, kad maždaug tuo pačiu metu, t.y. šią vasarą, Suomijoj buvo išaiškintas kitas sovietų šnipas — taip pat estas. Tai buvusio Suomijos ortodoksų arkivyskupo Aav sūnus, dirbęs karo mokslų bibliotekoje Helsinkyje. Jis buvo suimtas už "trečiąją valstybę" liečiančių karo žinių pardavimą sovietams ir nubaustas pusantro metų kalėti. Tarp Hamano ir Aavo yra savotiškas panašumas. Abu priklauso vidurinei kartai. Abu kilę iš žinomų estų patriotų šeimų. Abu — filologai (ruošė disertacijas). Tik Aav nebuvo rusų deportuotas. Dar vaikai su šeima atvyko Suomijon, suomiškai išauklėtas, dalyvavo suomių-rusų kare, atsargos karininkas .... Kad tokie žmonės būtų sovietų šnipai, tai skamba neįtikimai. Bet čia ir glūdi visa sovietų šnipinėjimo paslaptis ir pasisekimas, kad jis atrodo neįtikimas tiems, prieš kuriuos jis nukreiptas. "Izvestijos" įspėja mus budėti!

Lietuvos spaustuvės geresnės

Vakarus yra pasiekęs vienas lietuvis spaustuvininkas iš Kauno. Jis pasakoja, kad prieš ketveris metus buvo surengta lietuvių spaustuvininkų ekskursiją į Minską, Gudijos sostinę. Delegacijoje dalyvavo per 20 asmenų; tarp jų dvi moterys.

Lankydami Minske spaustuves, įrengtas jau bolševikų laikais, patyrė, kad Lietuvos spaustuvės dar iš nepriklausomybės laikų yra modernesnės. Pavyzdžiui, Spindulio spaustuvė Kaune, dabar vadinama Karolio Požėlos; jos mašinų skyriaus viršininku tebėra Lukošius.

Pasiekęs vakarus, tas kaunietis siunčia sveikinimus Lietuvos spaudos darbininkų ir dėkoja už rūpinimąsi pavergtais broliais bei jų išvadavimu. Jo pranešimu, yra lietuvių spaustuvės darbininkų, nukentėjusių už slaptą spausdinimą maldaknygių bei religinių paveikslėlių. **A.**

LIETUVIŲ SPAUSTUVININKŲ EKSKURSIJA 1959 pakeliui į Minską. Nuotrauka atsivežta iš Lietuvos.

Pasivažinėti kvislingo automobiliu Vilniaus gatvėmis... ar nusiųsti siuntinį broliui?

SPAUDA

Kas pažangu ir kas konservatyvu?

Margučio vienas bendradarbis vadinamų "ryšių" klausimą ėmė vertinti madoje esančiais vardais: "pažangu" ir "konservatyvu". Jo samprotavimu, pasisakymas prieš "ryšius" (su Lietuvos okupaciniais pareigūnais) esąs užsibarikadavimas senose rezistencijos, pasipriešinimo tradicijose. Taigi čia esąs "konservatyvumas". Ir priešingai: "ryšių" šalininkai atsisako nuo pasipriešinimo, ieško naujų formų. Taigi jie atstovaują laisvei ir pažangai.

To paties žurnalo bendradarbis **Karolis Drunga** 1963 gruodžio nr. atsako anam bendradarbiui:

"...Idėjine prasme mūsų visuomenė yra pažangi (nes priešinga kolonializmui ir, kas visiškai natūralu, priešinga pirmoje eilėje kolonializmui Lietuvoje, nes visais kitais kolonializmais jau rūpinasi pasaulis)".

"Vilnyje" ar "Laisvėje" susitelkę komunistai pasisako už kolonialistinį Lietuvos pavergimą, ir tuo pačiu yra atžagareiviai".

Katrie realiau padėtį supranta?

Tarp mažiau gausių "ryšių" šalininkų ir jiem priešingos lietuvių visuomenės daugumos konflikto galą autorius pramato tokį ir taip jį apibūdina:

"Atrodo, kad visas tas reikalas baigiasi tuo, kad ateitį atspėjo tie, kurie vienaip ar kitaip pasakė: "Vyrai, nieko iš to nebus"... "Kol tam galimybių, net teoretinių, nesimato, 'kultūriniai mainai' lieka tik spekuliacija guvių vyrų tarpe, neturint ar nenorint ką nors kito veikti".

Koki betgi ryšiai yra realiai galimi?

"Tikrai pageidaujamam ryšiui su pavergta tauta tam tikros galimybės, realios galimybės, jau seniai egzistuoja. Turiu galvoje susisiekimą laiškais ir pagalbą siuntiniais. Šių dalykų dar nėra tekę rašyti kabutėse, ir jie iki šiol reiškė tai, kas rezistencinėje sampratoje aukščiausia — pagalbą, paguodą pastiprinimą savo pavergtam broliui. Todėl pažangumui ar atžagareiviškumui matuoti naudojimas ir nesinaudojimas šia galimybe galėtų būti daug sąžiningesnis rodiklis negu bet kokie dirbtinumai. Ir jei tie, kurie to dar nepadarė, pagaliau bent kartą apsispręstų mylėti pavergtą žmogų, jie suprastų, jog per laišką ir siuntinį pasiekti skriaudžiamą lietuvį yra lengviau ir prasmingiau, negu pastangos per 'kultūrinius mainus' pasivažinėti kvislingo automobiliu Vilniaus gatvėmis".

— **Vokietija** numato 1965 mažinti mokesčius 6 proc. Pagal dabartinę tvarką uždirbąs 160 dol. mėnesiui ir išlaikąs žmoną ir vaiką moka 6 proc. uždirbąs mėnesiui 500 dol. moka 20 proc.

— **San Diego** 17 metų mokinys R. Gardner buvo bandomas, kiek gali atlaikyti be miego — ištvėrė 11 dienų.

Sovietai rengiasi primesti rusiškus rašmenis?

Stockholmo dienraštis "Svenska Dagbladet" paskelbė naują aliarmuojančią žinią apie sovietų pasirengimus primesti rusiškuosius rašmenis Pabaltijo kalboms. Stambiomis raidėmis pirmajame puslapyje laikraštis rašo:

"Manoma, kad rusų raidės bus įvestos į pabaltiečių kalbas. Grėsmė tautinei kultūrai".

Toliau ten pat tvirtinama, kad Maskvoje rengiamas projektas, pagal kurį ligšiolinis latvių, lietuvių ir estų lotyniškasis raidynas ketinamas pakeisti rusiškuoju. Žinia apie tokius sovietų pasiruošimus pasiekusi Stockholme gyvenančiuosius pabaltiečius, kurie, anot "Sv. D.", reiškia susirūpinimą, jog tuo būdu rusifikacijos pavojus gresia Pabaltijo valstybių tautinės kultūros likučiams.

Ten pat rašoma, kad lietuvių kalbai "pritaikintojo" rusiškojo raidyno pavyzdys dar 1959 metais buvęs atsiųstas Mokslų Akademijai Vilniuje, o Maskvos poligrafijos instituto pagamintieji rašmenys pavesti vienam lietuvių grafikui Kaune apipavidalinti.

Rusinimo mėginimai latvių kalboje pastebėti jau 1958 vasarą. Būdinga, jog vietos komunistų spaudoje iki šiol nepasirodė jokie protestai prieš gimtosios kalbos žalojimą ir barbarinimą. Minima ir tai, jog kažkoks Maskvos eksperimentinis-mokslinis institutas yra net "nustatęs", kad dabartinės lotyniškosios raidės lietuvių raštuose ... kenkia nervų sistemai ir akims.

"Svenska Dagbladet" paminėjo, kad lietuvių tauta smarkiai priešinosi caro režimo mėginimui įvesti graždanką per 40 metų ir kad neseniai lietuviai laisvajame pasaulyje yra paminėję 50 metų sukaktį nuo spaudos draudimo panaikinimo. **(E.)**

DABAR JŪS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje.

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visas Sovietų Sąjungos valdomas kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesniems informacijoms rašykite/skambinkite dangiausia patyrusiam kelionių biurui į R. Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. CIrcle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corporation

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminėms į bet kurią SSSR dalį. . . . . Licensed by V/O Vneshposiltorg

SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVĖJAS NIEKO NEMOKA —

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausią skyrių:

- NEW YORK, 3, N. Y. — 39 - 2nd Avenue — AL 4-5456
- NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 14th Street — CH 3-2583
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue — EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue — DI 5-8808
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street — CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue — LI 2-1767
- SOUTH BOSTON, Mass. — 359 West Broadway — Tel. 268-0068
- BUFALLO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue — TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue — BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street — WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road — TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue — VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. — GL82256
- HAMTRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau — TO 7-1575
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., Tel. 2338030, 2460215
- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. — ES 2-4665
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue — RI 3-0440
- YONKERS, N. Y. — 555 Nepperhan Ave — GR 6-2681
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. — AN 1-2994
- LAKEWOOD, N. J. — 126 - 4th Street — FO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue — BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. — LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street — MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street — GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. — PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street — HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street — FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street — PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street — SW 8-2868

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

- vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės.
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį.
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klijentam. Prašome užeiti ir pasižiūrėti!

SIŲSKITE Į LIETUVĄ IR SSSR

DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui, suknelei! Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu TUOJAU!

Išpardavimas nepaprastai žemom URMO KAINOM

atraižų vilnonės medžiagos - importuotos ir vietinės — 3 - jose krautuvėse

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525

Cor. DELANCY, N.Y.C.

KRAUTUVĖS ATVIROS KASDIEN IR SEKMADIENIAIS, IŠSKYRUS ŠEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAK.

S. Beckenteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey Street.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS

IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard St. Tel. AL 4-8319 New York 2, N. Y.

CRANE SAVINGS & Loan Association

B. B. PIĘTKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.

Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.

Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmd. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sąjungos AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina $7.00 — Subscription per year $7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija talpo savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Konstitucija žiauriai laužoma, bet už tai nebaudžiama

Prano Vainausko pareiškimas Pavergtų Tautų seime minint žmogaus teisių deklaracijos sukaktį.

Piliečių sąžinės laisvei užtikrinti, Sovietų Sąjungoj bažnyčia atskirta nuo valstybės ir mokykla nuo bažnyčios.

Laisvė išpažinti religiją ir priešreliginės propagandos laisvė pripažįstama visiems piliečiams.

Tai Sovietų Sąjungos konstitucijos § 124. Jis taip pat yra pavergtos Lietuvos vadinamoje "konstitucijoje". Atkreipkime dėmesį, kaip ta sąžinės ir religijos laisvė praktikoje vykdoma.

—o—

Pavergtoji Lietuva savo geografine padėtimi yra labiausiai į rytus prasiskverbęs Vakarų Europos katalikiškas kraštas. Per 80 procentų jos gyventojų yra katalikų tikėjimo.

Lietuvių tauta atlaikė 120 metų carų Rusijos spaudimą, neprarasdama nei savo tikėjimo, nei savo tautinių vertybių. Dabar ji yra pavergta sovietų komunistinio imperializmo, kuris brutaliausiomis priemonėmis siekia išrauti iš jos visa, kas sudaro jos tautinio ir religinio savitumo išraiškas. Savo tikslui pasiekti pavergėjai panaudoja visas jo galioje turimas priemones ir būdus.

Arkivyskupą M. Reinį ir vyskupus V. Borisevičių, T. Matulionį, P. Ramanauską suėmė ir **išvežė į kalėjimus ir į Sibiro priverčiamojo darbo stovyklas;** visi jie yra žuvę ar mirę. Į Sibiro priverčiamojo darbo stovyklas išvežta taip pat 180 kunigų ir 15 kunigų nužudyta. Vienuolynai uždaryti ir uždraustі. Bažnyčių ir vienuolynų bei religinių organizacijų žemė, trobėsiai ir kitas turtas nusavinti. Tikėjimo tiesų dėstymas uždraustas. Uždaryta 405 bažnyčios ir koplyčios, jų uždarymas tęsiamas ir dabar. Uždraustos religinės organizacijos ir religinė spauda.

Šiuo metu **visas komunistų partijos dėmesys nukreiptas į vadinamą mokslinę —ateistinę propagandą,** panaudojant visas idėjinio-partinio darbo priemones: paskaitas, pranešimus, pasikalbėjimus, spaudą, televiziją, kiną, teatrą.

Ateistinei propagandai varyti sudarytos specialios **agitatorių** propagandistų grupės iš profesorių, mokytojų, gydytojų, mokslininkų, rašytojų, menininkų, artistų. Antireliginei propagandai vadovauti skirta politinių ir mokslinių žinių skleidimo draugija, kuri 1962 m. jau turėjusi tūkstančius paskaitų. Valdininkai, tarnautojai, gydytojai, mokytojai turi vieai pasisakyti prieš religiją. Tačiau toks išprievartautas viešas pasisakymas — prisidėjimas prie ateistų — dar neatskleidžia jų dvasios tikrojo pasausaulio. Įsteigtos ateizmo mokyklos, ateizmo universitetai ir ateistų namai.

Į priešreliginę propagandą **įkinkyta visa spauda,** o 1957 metais pradėtas leisti specialus žurnalas "Mokslas ir gyvenimas". Čia sukaupiama medžiaga-straipsniai prieš kunigus, prieš tikinčiuosius, prieš patį tikėjimą ir prieš visus žmogaus dvasinio gyvenimo pasireiškimus.

Tuo pačiu metu **kunigams uždrausta vaikus mokyti tikėjimo tiesų.** Nuo pat vaikų darželių vaikai auklėjami ateistinėje - komunistinėje dvasioje. Jei pastebima, kad vaikai tėvų pamokomi kiek katekizmo, tai komunistų keliamas susirūpinimas ir siūloma, kad vyriausybė skubiai griebtųsi reikalingų žygių tokiem vaikam "išlaisvinti nuo religinės laisvės pažeidimo". Yra buvę atvėjų, kad vaikai teismo sprendimu iš tėvų buvo atimti ir atiduoti sovietinėms institucijoms auklėti.

Prie mokyklų steigiami **mokinių internatai vaikams nuo tėvų įtakos izoliuoti** ir jiems auklėti išimtinai antireliginėje ir komunistinėje dvasioje. Privalomas dalyvavimas komjaunimo organizacijoje — nedalyvavimas užkerta kelią į aukštesnį mokslą. Šalia raudonų kampelių mokyklose įrengiami ir ateistiniai kampeliai. Tikintieji mokiniai visaip pašiepiami ir niekinami.

Uždarytose bažnyčiose įrengiami **ateistiniai muziejai, šokių salės,** fabrikai, namų įrengimo parodos —sandėliai. Klaipėdoje leista pastatyti bažnyčią, tačiau jos pašventinti neleido ir ją konfiskavo. Parapijos kleboną L. Povilonį nuteisė 8 metams kalėti. Jo padėjėjas kun. B. Burneikis nuteistas 4 metams. Bažnyčios bokštas nuverstas, o bažnyčioje įrengta koncertų salė.

Dar neuždarytos Lietuvos bažnyčios **laikomos valstybės nuosavybe.** Tikintiesiems jos "išnuomojamos" už tam tikrą atlyginimą. Bažnyčios priskirtos prie prąmoginių pastatų kategorijos, todėl ir mokesčiai už jas yra labai aukšti. Tuos mokesčius sudeda patys tikintieji. Mokesčių nesumokėjus, bažnyčios atimamos.

Kunigams uždrausta **lankyti tikinčiuosius,** o bažnyčiose nustatytas trumpas pamaldų laikas. Pamaldos visaip trukdomos specialiais parengimais, net prie bažnyčių durų daromais. Kunigų pamokslai ir pamaldų eiga komunistų **milicijos sekami,** kunigai bei tikintieji nuolatos terorizuojami. Stengiamasi panaikinti katalikų šventes — Velykos paverstos pavasario šventė, Sekminės "piemenų ir gyvulių" šventė.

Bažnytines krikšto, sutvirtinimo, santuokos apeigas komunistai bando pakeisti į vadinamą civilinių tradicijų ceremonialą — "vardo suteikimo", "pilnamečio" apeigomis ir pan.

Faktinuoju Pavergtosios Lietuvos Bažnyčios valdytoju yra **komisaras kulto reikalams** Justas Rugienius. Be jo leidimo kunigas negali eiti savo pareigų. Kunigai suskirstyti trimis kategorijomis: a) turinčius leidimus ir einančius klebonų ir vikarų pareigas; b) turinčius leidimus eiti kunigų pareigas, bet negalinčius užimti atsakingų pareigų (altaristai); c) kunigai, kuriems atimti leidimai ir uždraustos bet kokios kunigiškos pareigos.

Palikta tik **viena kunigų seminarija** Kaune su aprėžtu 45 klierikų skaičiumi. Ji yra visiškoje kulto komisaro kontrolėje. Jos vadovybė ir profesūra nuolatos kaitaliojama. Seminarijon stojantieji turi gauti kulto komisaro leidimą, kuris duodamas komunistų partijai ištikimiems asmenims, siekiant, kad būtų išauklėti komunistiniam režimui palankūs kunigai.

Beliko tik trys vyskupai, iš kurių tik vysk. Petras Maželis eina pareigas. Kitiem dviem— vysk. Julijonui Steponavičiui ir vysk. Vincent. Slatkevičiui—pareigų eiti neleidžiama ir jie išvežti iš jų vyskupijų ribų. Nė vienam pavergtosios Lietuvos **vyskupui neleista vykti į visuotinį Bažnyčios suvažiavimą Vatikane.** Vyskupas Vincentas Brizgys tame suvažiavime dalyvauja iš J.A.V. Taip pat neleista ir lietuvių liuteronų atstovams nuvykti į ketvirtąjį liuteronų federacijos seimą, 1963 liepos 31 —rugp.11.Helsinkyje, Suomijoje. Lietuvių evangelikų liuteronų Bažnyčiai egzilyje buvo atstovaujama kunigo Anso Trakio ir Martyno Brako ir J.A.V.

Komunistų konstitucijos neva pripažįstama pasyvi tikėjimo laisvė, tačiau **nepripažįstama religijos mokymo laisvės.**

Tuo tarpu priešreliginės propagandos laisvė ne tik kad pripažįstama, bet ji visokeriopai remiama ir skatinama komunistų partijos ir tos partijos vadovaujamos okupacinės vyriausybės.

Persekiojimai ir baudimas dėl religinių įsitikinimų yra pasiekę **aukščiausią brutalumo laipsnį.** Todėl komunistų teigimas, kad jie nesikiša į religijų reikalus, tėra tik tušti apgaulingos propagandos žodžiai. Priešreliginės kovos metodai yra policiniai, neregėtai žiaurūs, paneigią minties, sąžinės ir tikėjimo laisvės teisę (Žmogaus tesių deklaracijos 9 paragrafas).

ŠV. TREJYBĖS bažnyčia Kaune paversta šokių sale.

Mainai ir kelionės

Mainai surišti su kelionėmis. Keliauja pirkliai mainininkai su savo prekėmis ir keliaujama pas pirklius dėl prekių. Pasikeičiama ir mainikaujama įvairiomis gyvenimo reikmenimis. Tai toks senas žmonių būties reikalas, kad jį randame žiliausioje senovėje.

Iš senų laikų taip pat žinoma, kad mainikaujant galima ir prigaudinėti, ne tiktai keistis lygiu už lygų. Lietuvių liaudies patarlė įspėja: "nepirk katės maiše". Lenkai dar įmantriau pasako: "zmenil byka na indyka" — išmainė jautį į kalakutą. Tačiau labiausiai, sakoma, apsigavę Adomas su Ieva, išmainę rojų į obuolį.

Rojus dabar primygtinai siūlomas už kultūrinius mainus. Tai jau naujas dalykas, kurio anksčiau pasaulyje nebuvo. Jei kurio krašto kultūra buvo aukštesnė, tai savaime plėtėsi kitose šalyse. Nereikėjo nei propagandos nei mainų.

Mainai išgalvoti, kai komunistiniai kraštai atsitvėrė nepereinamom sienom, kad niekas nepageidaujamas į jų "rojų" nepatektų. Jei nori, kad ir pas tave tas "rojus" būtų, prašau pradėti kultūrinius mainus: keisti jautį į kalakutą... Ir jeigu žmogaus išmonė tiek verta, kiek kalakuto, gudruolis maneiva, bolševikas, kvatoja ir trina rankas: tai prigavau.

Latvijoje skaudžiai buvo prigautas Oskaras Berzinis. Bolševikinis teismas jam prikirpo 6 metus sunkių darbų kalėjimo ir atėmė visą turtą, kokį jis galėjo susidaryti komunistiniame "rojuje". Žmogus, mat, patikėjo, kad kultūriniai mainai yra kultūringi ir teisingi: aš tiek duodu tau, kiek tu duodi man. Taigi siuntė į užsienį latviam knygas bei paveikslus ir iš užsienio gaudavo.

Siuntė per bolševikų muitinę ir paštą. Jeigu priima ir leidžia, tai tvarkoje, ir jeigu iš užsienio įsileidžia, tai irgi tvarkoje. Bolševikai nieko be kontrolės neišleidžia ir neįsileidžia. Oskaras Berzinis manė daręs gerai ir teisėtai, juo labiau, kad kultūriniai mainai bolševikų dar skatinami. Tačiau iš to mainikavimo atsirado 6 metai kalėjimo.

Rygoje bolševikų teismas apkaltino Oskarą Berzinį, kad jis davė jautį už kalakutą, o ne priešingai, kaip turi būti "kultūriniuose mainuose". Girdi, dailininkai ir rašytojai pas Oskarą užeidavo, kalbėdavo, girkšnodavo ir už savo kūrinius pinigų gaudavo. Vadinasi, juos rėmė užsienio tautiečiai savo siuntiniais. Tai jau pavojinga sovietiniam "rojui". Mainai turi tarnauti komunistinei propagandai, o ne priešingai. Ir dėl to Oskarą Berzinį pasodino.

Šveicarijoje paskelbta, kad valdžia atsisakė pripažinti pabėgėlių vardą ir teises tiem, kurie lankosi savo tėvynėje, okupuotoje komunistų. Jeigu ten įsileidžia ir išleidžia, tai nėsi bėglys, bet paprastas emigrantas ir verskis, kaip išmanai— be kitų pagalbos. Visai teisingai! Kelionės į anapus geležinės sienos yra mainai, naudingi bolševikam. Žmonės ten nuneša pinigą, o parneša komunistinę propagandą. Iškeičia jautį į kalakutą.

Lietuvių kai kurie laikraščiai ir laikraštininkai vis dar gardžiuojasi kultūrinių mainų ir kelionių pasiūla. Girdi, tai vis šioks toks plyšelis akloje sienoje. Tiktai pro tą skylutę, deja, nesimato maiše katės. Ji pasirodo jau šioje pusėje, kai ima draskyti akis tiem, kurie nebetiki nei kultūriniais mainais nei ekskursijom, kad tai padėtų Lietuvos laisvės reikalui.

A. GRIGAITIS

Skudurininkas

— Po bolševikų perversmo 1917 metų pabaigoje, — pradėjo savo pasakojimą naujasis skudurininkas, — patariau žmonai su mažu sūnumi iš Petrapilio išvykti į dvarą. Mūsų dvaras buvo už Maskvos, į pietus nuo Tulos. Didelis dvaras, su ežeru ir mišku. Žemė derli. Javo tiek užderėdavo, kad mano senelis, gana vaišingas žmogus, užteko pinigo viskam. Tarp kitko, jis buvo aitrus virdulių rinkėjas. Kaip žinote, Tula buvo garsi virdulių fabrikais. Mūsų dvare buvo vienas kambarys, tikriau sakant, salė, pristatyta visokiausių virdulių nuo pačių seniausių iki naujausių, tikras muziejus, vaizdavęs virdulių istoriją. Tai jau nebe privatus, bet visuomeninis, valstybinis turtas. Ir žinote kas juo nutiko?

— Bolševikai visiem yra žadėję žemę ir laisvę — pasakojo toliau. Po spalio revoliucijos dvaro darbininkai, o taip pat kaimynai valstiečiai šoko patys dalytis žeme. Žinoma, kaip papuolė ir kaip buvo žadėta — valia grobti! Pirmiausia nukentėjo tie virduliai. Jie dingo, muziejus ištuštėjo. Gaila buvo to brangaus istorinio rinkinio. Bet tada nieko nebuvo nei gailima nei pasigailima. skudurininkas atsidus o ir susimąstė. Paskui tęsė toliau:

— Žmona pamatė, kad dvaras jau nebe jos valioje. Sutarėme, kad paims brangesnius daiktelius, kurių dar neišgrobstė, ir važiuos į Krymą pas pažįstamus. Aš taip pat ten atsiradau su baltąja armija, 1920 metų pradžioje. Jau tada mačiau, kad gen. Denikinas neatlaikys raudonųjų spaudimo. Žmoną su sūnumi išsiunčiau į Konstantinopolį, Turkiją. Rudenį, 1920 metais, prancūzų laivu ir aš vienas iš paskutiniųjų, apleidau gimtąjį kraštą, gelbėdamas gyvybę nuo "svieto lygintųjų", kurie užvaldė Rusiją. Žiauriai užvaldė...

— Žinau, — linkterėjau galva, — bet man rodos, ir baltieji nebuvo kokie minkštaširdžiai. Abi spalvos, raudona ir balta, buvo netekusios žmoniškumo: Akis už akį, dantis už dantį...

— Teisingai, — pritarė žmogelis. — Visos revoliucijos yra žiaurios. Sakysime, kad darėsi Prancūzijoje didžiosios revoliucijos metu? Istorijos vadovėliai ano teroro smulkmenų neaprašinėja, duoda tik grubius faktus. Kai kurie istorikai pagal savo pažiūras dar šviesių bruožų prideda, pažanga pavadina. Jei kas ir norėtų tiesą žinoti, nė archyvuose nerastų viso žmonių pamišimo. Gyvenimo negrąžinsi ir nepasiklausi, kas kiek iškentėjo; su laiku užmirštamos ir didžiausios kančios. Taip buvo ir pas mus, Rusijoje. Praeis koks šimtas metų, ir milijonų rusų kančios, užneštos raudonųjų, bus užmirštos.

— Taip, viskas pamažu skęsta praeityje, — pastebėjau, — tačiau žiaurumus išgyvenusieji, tų baisybių liudininkai nebepamiršta ligi savo mirties.

— Ir tai tiesa, — pritarė buvęs rusas baltagvardietis,— Dar yra nemažai senųjų rusų emigrantų, kurie tebejaučia širdyje skausmą dėl pakrikdytų šeimų, nužudytų artimųjų ir mylimųjų. Mudu su žmona ir šešerių metų sūnumi džiaugėmės, ištrūkę gyvi iš to pragaro. Iš Konstantinopolio nuplaukėm į Galipolį, kur telkėsi rusai bėgliai. Aš su šeima apsigyvenau privačiai, pas turką. Rodos, buvo galima atsikvėpti, bet čia vėl nelaimė — mirė sūnus, difteritu. Žinai, tamsta, ką reiškia netekti vienintelio vaiko? — paklausė, tartum vis dar ieškodamas užuojautos po tiek daug metų.

— Gerai žinau ir užjaučiu, — atsakiau. — Mane buvo beištinkanti tokia pat nelaimė, bet sūnui laiku buvo įleista serumo. Ar tada negalėjote gauti to vaisto?

— Čia ir buvo tragedija. Bėgau šen, bėgau ten — nėra. Siūliau atiduoti visas brangenybes, kokias tik turėjau — nėra. Nusiplakėm su draugu atgal į Konstantinopolį ir ten vienoje sąjungininkų ligoninėje gavome. Parskubėjome namo. Trys gydytojai prie vaiko lovos, o tas mirštamai dūsta. Pasiruošia serumą įleisti, bet vienas pačiupinėja ranką ir sako: Pulsas jau dingo! Ir taip dingo šviesi mūsų gyvenimo žvaigždė. Žmona vos atlaikė, kai laidojome. Kitą dieną apleidome Galipolį.

— Išvykote į Ameriką?

— O ne! Tiktai po dvidešimties su viršum metų. Gyvenome broliškoje Serbijoje, vadinamoje Jugoslavijoje, Belgrade. Gavau geografijos mokytojo vietą gimnazijoje. Žmona galėjo dėstyti vokiečių ir prancūzų kalbas, bet nebuvo tvirtos sveikatos, ypač netekus sūnaus. Du kartus sūnaus kapą atlankėme, o visą laiką jį puošė ta turkė, pas kurią sūnų numarinom, o paskui jos duktė. Nieko už tai neėmė. Jos buvo kare netekusios sūnaus ir brolio. Žinote, yra žmoniškumo pasaulyje, yra gerų širdžių ir meilės. Tik tie karai ir revoliucijos...

— Antrasis pasaulinis karas išvijo mus ir iš Jugoslavijos,— pasakojo toliau tas rusas. — Suliepsnojo visa Europa. Mudu su žmona atsiradome Vokietijoje, bėglių stovykloje. Radome ten ir kitų tautų nelaimingus benamius. Ar tamsta irgi buvai stovykloje?

— Taip. Daug lietuvių raudonieji rusai iš namų išginė. Savo žiaurumu. Bėgo nuo to siaubo, kas tik galėjo. Dabar išsklidę po visą pasaulį. Daugiausia prisiglaudė Amerikoje. Ar tamsta su tremtiniais čia atsiradai?

— Kaip ir visi kiti, — atsakė. — Radome čia gerąją pamotę. Priglaudė, pavalgydino, aprengė, darbu aprūpino. Jaunesnieji visai gerą gyvenimą susikūrė. Aš gavau darbą vienoje žaislų įmonėje. Darbas buvo nesunkus — pagal amžių ir sveikatą, bet ir atlyginimas nesvarus. Žmona irgi krapštėsi. Padirbėjusi trejetą metų, turėjo darbą mesti dėl sveikatos. Gauna nedidelę pensijėlę —50 dolerių mėnesiui. Aš irgi esu jau pensininkas. Krūvon sudėjus, kukliai galima prasiversti. Ačiū Viešpačiui Dievui! Tėvynėje žmonės sunkiau verčiasi.

— Ar turite kokių ryšių?

— Po Stalino mirties pradėjome susirašinėti su likusiais dar gyvais artimaisiais. Aš susiradau vieną tolimą giminę Maskvoje; žmona susirado pusseserę vienam kolchoze. Tik ta viena jos giminaitė ir tėra likusi gyva. Kiti yra išmirę. Nerašo, kokia mirtimi. Suprantate! Ji gyvena it elgeta. Geri žmonės atneša duonos kąsnelį, o ji — palopo, vaikus pasaugo. Jau aštuonių dešimtų metų. Toks tas gyvenimas senatvėje ir skurde. Vienos kojos nebevaldo.

— Ar nieko neprašo?

— Nieko. Bet tamsta, manau, supranti ir mes suprantame. Stengiamės padėti. Pensijos siuntiniam nepakanka, tai ir renku senus skudurus ir laikraščius. Dar žmona iš maisto pataupo. Na, ir galime kai ką pasiųsti. Žinai, tamsta, kaip malonu žmogui padėti, dar savam.

— Malonu, bet ir skaudu,— pastebėjau.

— Taip, skaudu. Prisimeni nelaimingą tėvynę, pradeda kankinti pasiilgimas, didelė neteisybė žmonėm anoje pusėje. Bet gyvenimas darosi prasmingesnis, kai gali kam padėti. Ir jautiesi ne toks vienišas, jei kam dar esi naudingas. Už tai, va, ir triūsiu...

— Bet, atleiskite, jei paklausiu: ar nesijaučiate nesmagiai prie tų šiukšlių dėžių? Buvote dvarininkas, gvardijos karininkas, mokytojas...

— Suprantu, ką tamsta nori pasakyti. Sena ir klaidinga pažiūra Rusijoje skirstė darbą į "blogą, gėdingą" ir "gerą, garbingą". Čia tokios nesąmonės nėra. Kiekvienas doras darbas geras. Nėra blogo darbo, tėra blogi darbininkai.

Tuo metu netolimoje Švenč. Trejybės cerkvėje suskambo varpai. Mano pokalbininkas pagarbiai persižegnojo. Aš į jį pažiūrėjau. Jis suprato ir paaiškino:

— Tamsta, tur būt, žinai, kad rusų aristokratija ir dalis šviesuomenės nuo mažų dienų buvo auklėjamos provoslavų tikėjime. Ir mes, gvardijos karininkai, lankydavome cerkvę. Žegnodavomės, nors širdy buvome tikėjimui šalti. Monarchija reikalavo melstis, ir mes klausėme. Dabar, po visų išgyvenimų, tikėjimas man nebėra šaltas, formalus dalykas, bet suraminimas senatvėje, gyvenimo tvirtybė ir prasmė, tikra paguoda.

— Tokia jūsų kalba man primena Levą Tolstojų? —užsiminiau.

— Atsiprašau, tamsta klysti, — kiek piktokai atkirto į mano žodžius. — Tolstojus buvo didelis rašytojas, bet menkas filosofas, sakyčiau, kvailas — karščiavosi. — Ieškodamas gyvenimo pagrindo, Tolstojus nuslydo nuo tiesos. Suprask, tamsta, kokią nesąmonę jis norėjo rusų tautai įdiegti: atmesti Kristaus dievybę. Tai baisi klaida! Gyvenimo pabaigoje tai suprato ir, sąžinės graužiamas, bėgo vienuolynan ramintis ir atgailauti.

Čia mano naujas pažįstamas atsistojo, šaltai atsisveikino ir nusistūmė su savo vežimėliu.

Daugiau mūsų gatvėje nebepasirodė. Matyti, buvo atvėręs savo širdį, savo gyvenimo paslaptį svetimam žmogui, ir gailėjosi tai padaręs.

Visai teisingai: niekam nesikišk savo nedalia! Tave tegalia suprasti tavo motina, kurios nebesigėdisi sutikti kitą dieną.

KŪRYBOS PRIEDAS

Poeto Fausto Kiršos palikimas

Kas pažino poetą Faustą Kiršą, tas visada jį prisimins su simpatija. Tai buvo retas žmogus, visada nuosaikiai ramus, bičiuliškas, mandagus, paslaugus. Ėjo jis Bostono gatvėm ramiu žingsniu, su šypsena. Atrodė kaip, šio krašto džentelmenas. Jis buvo tikras Zarasų krašto aristokratas; to krašto, kur tiek daug ežerų, kur pilna pušųošia, kur žiemos, vėjai ir saulė skaidrina ir audrina jausmus. Tai buvo aukštaitis savo nuširdumu, aristokratas savo kultūra, laikysena.

Tą bruožą jis išsaugojo visą gyvenimą — visada buvo idealistas, aiškios krikščioniškos pasaulėžiūros ir nekada nė vieno neužgavo. Mokėjo sugyventi su visais, savo idealizmu ir poezija mokėjo šviesti visiem.

Tokiu pakiliu žingsniu, su orumu, su dėmesiu visiem, su mintimis ir malda Kūrėjui ir meile savo tautai jis perėjo gyvenimą, palikdamas jame tauraus žmogaus pėdas.

Savo kūryba ir veikla pasireiškęs prieš pirmąjį pasaulinį karą, jis atstovavo tai kartai, kuri visa savo jėga įsijungė į Lietuvos atstatymą, savo kūryba išsiskleidė nepriklausomos valstybės gyvenime. Ta karta turėjo daug entuziazmo. Visi buvo jauni vyrai ir ėjo ten, kur tik reikėjo darbo rankų.

Faustas Kirša savo visuomenine veikla plačiai nesišakojo. Labiausiai jam rūpėjo kultūrinė sritis. Dirbo Meno Kūrėjų Draugijoje, kuri įsteigė Kaune teatrą ir operą, buvo vienas iš Vilkolakio teatro steigėjų, tekstų rašytojų, dirbo ir su kitais teatrais, vokiečių okupacijos metu buvo Šiaulių teatro direktoriumi. Literatūros srityje leido, redagavo įvairius literatūrai skirtus žurnalus, rašė straipsnius įvairiais literatūros klausimais, vertė svetimus kūrinius.

Poeto kelyje

Savo idealistinę pasaulėžiūrą pradėjo stiprinti ateitininkuose, kurių tarpe veikė, būdamas moksleiviu Vilniuje. Jis net redagavo "Rūtelę", vietos ateitininkų laikraštėlį. Savo pirmuosius eilėraščius paskelbė taip pat Ateityje (1912).

Kaip ir daugelis ano meto jaunųjų rašytojų, F. Kirša pradžioje buvo lietuvių liaudies dainų įtakoje — eiliavo lengvai skambančius posmus. Bet greitai atitolo ir ėmė ieškoti savitesnio išsireiškimo ir žodžio. Ypač jo poeziją pagilino studijos Berlyne, kur studijavo literatūrą, filosofiją, indų meną. Dabar jo žvilgsnis giliau užgriebia gyvenimą, jo forma sunkėja. Jis nesistengia skambiu šūkiu išsakyti savo minties, patraukti aiškiu išbaigtu vaizdu. Priešingai, jis skaitytoją trauka savo neatbaigtinumu. Visa, ką jis paliečia, atrodo, yra tik pradžia, kuri turi nuvesti giliau. Čia jis palieka jau skaitytojui laisvę mąstyti ir keliauti į jo idealistinį pasaulį.

Pradžioje jo eilės atrodo sunkios, nesklandžios, bet reikia prie jų priprasti. Jis nesiekė dainuotino skambumo. Jis tiesiog mūrijo savo eilėraščius iš tvirtų minčių, statė lyg gotikines bažnyčias, kad jos kiltų į nepasakomą Dievą.

Dievas, žmogus, žmogaus ryšys su žeme — tai svarbiausios poezijos temos. Kartais jos autoriaus posmuose atrodo niūrios kaip akmens pilys. Bet kur autorius paliečia tėviškę,

FAUSTAS KIRŠA 1922 metais.

savo tautą, ten jo žodis suplazda kur kas lengviau. Tai kaip tik reiškės jo kūrybos paskutiniame laikotarpy populiar i tos rūšies jo dainą "Vėliavos iškeltos plakas", tremtyje parašytas "Laiškas obelaitėms".

Išleista

Poetas Faustas Kirša išleido šiuos eilėraščių rinkinius: Verpetai 1918, Aidų Aidužiai 1921, Suverstos Vagos 1927, Giesmės 1934, Maldos ant akmens 1937, Piligrimai 1938, Tolumos 1947, Šventieji akmenys 1951, poema Rimgaudo žygis 1929, satyrinės poemos Pelenų I dalis 1930, II dalis 1938. Į lietuvių kalbą yra vertęs nemaža kitų tautų autorių.

Reikia išleisti

Poetas yra palikęs nemaža rankraščių. Juos suredagavus ir sutvarkius, reikėtų išleisti. Reikėtų sudaryti ir jo poezijos rinktinę, kur būtų atrinkta patys būdingiausi jo eilėraščiai su monografija apie jo gyvenimą ir kūrybą.

KUN. ST. YLA ateitininkų vardu atsisveikina velionį poetą Faustą Kiršą. Nuotr. B. Kerbelienės

FAUSTAS KIRŠA

Abejojimai

KODĖL, sakyk, gerasis Visagalis Dieve,
Taip tol esi nuo mano aimanų visų,
Nuo mano šauksmo, kurs pasaulio skliautuos daužos,
Nuo mano ašarų, kurias laukais nešu.

Sudėjau Tau po kojų aukso pirklio turtą —
Visas žaizdas ir saule degančias aistras,
Kliedėjimus ir manymą Tavęsp iškeltą,
Ir vėliavas, per svetimas žemes neštas.

Puošniais, didingais bokštais dovanas Tau kraunu
Visa mintim, visom aistrom, visais keliais,
Tau dulkę nupučiu, Tau keldinu beribes,
Tau viskas su manim, maniep su spinduliais . . .

Bet Tu esi rūstus; rūstumą Tavo baisų
Kiekviename šešely gaudau ir seku.
Drebu —pralauš liepsna švajotą laimės dangų
Ir visatą, iškeltą iš visų laikų.

Taip varžos mintys griauti pastatus ir bokštus
Ir spindulingus sostus žemiškam krašte,
Nes palenkei mane sukurti stabui maldą
Ir nuodėmių rūkuos raitytis gyvate.

Parpuolęs su malda, meldžiuos į Tavo veidą,
Kad viską, kas nyku, žudytų spinduliai,
Su pasakom ir meile amžiais tirpdę kalnus,
Ir būtum Tu kartu, kaip mano sopuliai.

Ir nežinau dienos, kada nušvis troškimai,
Kada Tu būsi mano Tėvas ir Akis,
Kada eisiu ramus į patalą sapnuoti,
Kada, prikėlus aušrai, Tau liepsnos širdis.

Ko norėtume iš lietuviškų plokštelių

Paskutinieji patefono patobulinimai — HI FI ir stereofoninė muzika — labai išplėtė **pokštelių gamybą.** Atsirado gerai įrašytų klasikinių kūrinių, kurių miela klausyti.

Per paskutinį dešimtmetį pagausėjo ir **lietuviškų plokštelių.** Ypač jų daug išleidžiama paskutiniu metu. Plokštelės turi pasisekimą: net mieliau perkamos nei knygos. Kai kurie mūsų dainininkai yra pardavę rekordinius plokštelių skaičius.

Plokštelės ir toliau sklis, nes labai daug kas turi gerus patefonus. Visada mielai klausys lietuviškos muzikos.

Čia noris priminti leidėjam, kad jie rūpintųsi **plokštelės kokybe.** Buvo išleista ir tokių plokštelių, kurių visai nereikėjo rodyti; per daug turėjo įvairių defektų. Dabartinė įrašymo technika tiek ištobulėjus, kad su kantrybe galima pasiekti gerų rezultatų. Ir silpnesni chorai bei solistai gali padaryti visai gerą ir patrauklią plokštelę, jei jie norės ilgai ir ištvermingai dirbti.

Atkreipkite dėmesį ir į aplanką. Uždėkite gražų ir skoningą drabužį, kad plokštelė jaukiai jaustųsi kitų plokštelių draugystėje.

Plokšteles leidžia chorai, ansambliai, solistai. Neseniai pasirodė poezijos, kamarinės muzikos plokštelė. Tuo džiaugdamies kartu primename, kad yra dar sričių, kurias būtina užgriebti. Pirmiausia reikia plokštelių **vaikams.** B. Pūkelevičiūtės "Žirginėliai" jau seniai išgroti. Reikia naujos plokštelės vaikams.

Būtų naudinga, kad spauda daugiau rašytų apie plokšteles: recenzuotų, kaip ir knygas, primintų, kas išleista, kas įrašyta ir kur galima gauti. (d.)

ATSIŲSTA PAMINĖTI

METŲ VINGIAI, lyrikos rinktinė, išleido Lietuviškos Knygos Klubas Chicagoje 1963 metais. Aplankas P. Jurkaus, 176 psl., kaina 3 dol.

Jeronimas Ignatonis — LŪŽIAI, romanas, išleido Lietuviškos Knygos Klubas Chicagoje 1963 m. Aplankas P. Jurkaus, 301 psl., kaina 3 dol.

ART COLLECTION FO THE LITHUANIAN FRANCISC A N FATHERS, edited by Paulius Jurkus, published under the auspices of Very Reverend Jurgis Gailiušis, O.F.M., Provincial Superior of the Lithuanian Franciscan Fathers, St. Anthony's Monastery Kennebunkport, Maine. Visos nuotraukos V. Maželio, į anglų kalbą vertė Joseph Boley. 128 psl., iš kurių 12 psl. skirta įžangai, visa kita iliustracijoms.

KELEIVIO KALENDORIUS 1964 m., išleido Keleivis So. Bostone, 64 psl., kaina 75 ct.

GRUODŽIO MĖNESIO AIDAI

Gruodžio mėnesio Aidų numeryje rašo: Antanas Maceina — Kultūros prasmė krikščionybėje, M. Brakas — Žmogus sovietinėje santvarkoje, Vladas Šlaitas — eilėraščiai, Vincas Maciūnas — Pluoštas dokumentų apie Antaną Strazdą, K. Barėnas — Išsvajotoji; kūrybos pasaulyje: B. Ciplijauskaitė— Alfred Andersch — naujas taškas vokiečių prozoje, Titas Alga — Kitoniškos naujos generacijos poeto žodis, Pr. Pauliokonis — Tautos įvykių prisiminimai ir apybraižos, Juozas Audėnas — Po dvidešimties metų, Domas Jasaitis — Antanas Tulys. Numeris iliustruotas liaudies skulptūros nuotraukomis.

INŽ. E. MANOMAIČIO DARBAS, statant Katalikų Centrą Bostone

Bostono miesto centre, 49 Franklin St., pastatyti Katalikų Centro namai, kuriuose telpa katalikų akcijos, misijos įstaigos, "Pilot" laikraščio redakcija, administracija, patarimų ir įvairių pagalbų skyriai ir t.t. Ši įstaiga yra labai svarbi, jai 20 metų vadovavo dabartinis kardinolas Cushing, prieš paskiriant jį vyskupu.

Su tuo namu yra susiję dviejų lietuvių vardai: inž. Eugenijaus Manomaičio ir dail. Aleksandros Kašubienės.

Inž. E. Manomaitis Katalikų Centro pirktą kaimyninį namą, kurio kiti nenorėjo remontuoti, taip pertvarkė, taip perplanavo, kad iš seno namo paliko tik dvi sienos, o visa kita — sumoderninta, pritaikyta naujų laikų architektūrai. Naujų darbu labai patenkinti užsakytojas vyskupas ir namų gyventojai bei lankytojai.

Inž. E. Manomaitis yra mokslus baigęs Vytauto Didžiojo Universitete Kaune, 1939-40 su projektavo ir įvykdė Prekybos Instituto rūmų statybą Šiauliuose, vykdė Panevėžio cukraus fabriko statybą. 1938 laimėjo 3 komplektų pradinės mokyklos konkursa Lietuvoje. Amerikoje yra atlikęs irgi įvairių projektų, dirba Stone and Webster inžinerijos projektavimo įstaigoje kaip įvairių pramonės gelžbetoninių konstrukcijų projektuotojas. Šį Katalikų Centro namų pertvarkymą atliko laisvalaikiais.

Šiame pastate jis įstatė didelę mozaiką. Pats susirado dail. A. Kašubienę, pats surado ir sponsorius. Dabar fasade yra įmūryta 8 pėdų aukščio mozaika —TaikosKaralienė.

Namų pirmojo aukšto atidarymas įvyko gruodžio 11. P.Z

KULTŪRINĖ KRONIKA

— **Dail. Jono Rimšos** kūrinių parodą Washingtone pažadėjo surengti Bolivijos vyriausybė. Jis yra Bolivijos pilietis, apdovanotas aukščiausiu Condoro ordinu. Daugiausia dailininkas gyvena pietų Argentinoje, kur turi savo studiją. Paskutiniu laiku jis buvo susirgęs.

— **Draugo šių metų romano premija atiteko Juozui Kralikauskui už romaną "Mindaugo nužudymas."** Premijos komisiją sudarė Clevelande: pirmin. V. Mariūnas, sekr. V. Rociūnas, nariai — A. Augustinavičienė, V. Kavaliūnas ir P. Balčiūnas. Posėdis vyko sausio 5 Clevelande. Konkursan buvo atsiųsti penki romanai iš jų išrinko Miko Buko slapyvardžiu pasirašytą "Mindaugo nužudymą". Voką atplėšus paaiškėjo, kad autorius yra Juozas Kralikauskas, gyvenąs Toronte, Kanadoje. Prieš porą metų jis laimėjo Draugo premiją už romaną "Titnago ugnis", kuriame taip pat vaizduojami Mindaugo laikai. Šių metų premijos įteikimas bus kovo 22 Jaunimo Centre Chicagoje. Premijos mecenatai — dr. Antanas ir Elena Razmai. Kartu bus įteikta ir poezijos premija, kuri dar nėra paskirta. Poezijos premijos mecenatai —Jonas ir Eleonora Evans - Ivanauskai.

— **Rašytoja Karolė Pažeraitė** spaudai ruošia du romanus. Dabar ji gyvena Chicagoje.

— **Stasys Pilka** sausio 11 Rochesteryje surengė savo rečitalį. Programoje dalyvavo ir pianistė Kristina Nomeikaitė.

— **Algimanto Kezio, S.J., fotografijos** paroda atidaryta Chicagoje, Jaunimo Centre, baigiantis seniesiems metams. Buvo numatyta uždaryti sausio 2, dabar pratęsta iki sausio 16. Parodos atidaryme kalbėjo dail. A. Kurauskas.

— **Dail. J. Bagdonas,** Washingtone, D.C., savo bute buvo surengęs savo kūrinių — paveikslų ir keramikos darbų parodą. Buvo nupirkti parodoje išstatyti visi keramikos darbai ir porą paveikslų.

— **Prof. A. Maceina** šią vasarą atvyksta į JAV. Jis skaitys paskaitą Katalikų Mokslų Akademijos suvažiavime New Yorke. Taip pat dalyvaus Lietuvių Fronto Bičiulių studijų savaitėje Dainavoje rugpiūčio 8-15 dienomis.

Kultūros Fondo valdyba, norėdama atžymėti Kristijono Donelaičio 250 metų gimimo sukaktį, numato išleisti plokštelę, kur būtų įskaityta jo "Metai". Tuo reikalu jau susisiekta su aktorium Henriku Kačinsku.

PRIE POETO F. KIRŠOS karsto stovi garbės sargyba — dr. J. Girnius ir rašyt. A. Gustaitis. Nuotr. B. Kerbelienės.

KAT. CENTRO informacijos kambarys, viršuje šviesos kryžius. Projektas Eug Manomaičio.

DAIL. A. KAŠUBIENĖS mazaika prie įėjimo kat. centr. iš k. į d. P. Žičkus, Eug. Manomaitis, St. Santvaras. Abi nuotraukos K. Gruzdo.

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija

Akademijos VI suvažiavimui besirengiant

Praėjusių metų pabaigoje LKMA Centro Valdyba svarstė Akademijos VI suvažiavimo New Yorke klausimus, naujų narių priėmimą ir Lietuvos istorijos ir religinės kultūros instituto steigimą ir persekiojamos Lietuvos Bažnyčios archyvo reikalus.

Centro Valdyba su džiaugsmu sutiko žinią, kad Amerikoj, Naujojoj Anglijoj, Centro Valdybos įgalioto dr. J. Girniaus rūpesčiu lapkričio 17 d. įkurtas naujas Akademijos židinys ir išrinkta židinio vadovybė. Steigiamasis židinio susirinkimas įvyko Putname, Nekalto Prasid. Seserų vienuolyno patalpose.

New Yorko L.K.M. Akademijos židinys spalio 26 savo narių metiniame susirinkime aptarė Akademijos VI suvažiavimo sekcijų, pamaldų, informacijos, finansų ir banketo reikalus. Lėšoms telkti sudaryta komisija, vadovaujama prel. J. Balkūno. Informacija spaudoje pavesta rūpintis kun. dr. V. Gidžiūnui, OFM, o meniniais reikalais — dr. Šlepetytei-Jannece.

Romoje veikiančios istorijos sekcijos nariai spalio 10 buvo susirinkę į posėdį, kuriame dr. Z. Ivinskis skaitė paskaitą: "Lietuvos istorijos problemos naujausioj vokiečių istorinėj literatūroj", o spalio 20 buvo 1863 sukilimo minėjimas su kun. dr. J. Vaišnoros paskaita: "Sukilimas ir dvasiškija".

Suvažiavimo reikalai

Centro Valdybos pirmininkas ir sekretorius uoliai susirašinėja su suvažiavimui ruošti komitetu New Yorke ir su sekcijų vadovais.

Suvažiavime bus 9 sekcijos: teologijos, (vadovauja dr. A. Liuima, S.J.), filosofijos (dr. J. Girnius), teisės ir ekonominių mokslų (dr. Br. Kaslas), istorijos (dr. Z. Ivinskis), medicinos (dr. D. Jasaitis), tiksliųjų ir gamtos mokslų (dr. A. Damušis), politinių ir socialinių mokslų (dr. V. Vardys), pedagogikos ir psichologijos (dr. V. Bieliauskas), literatūros ir kalbos (kun. dr. L. Andriekus, OFM).

Be sekcijų paskaitų, bus bendra įžanginė paskaita ir pabaigoje — 100 metų nuo spaudos uždraudimo sukakties minėjimas.

Pasitarimas Vokietijoj.

Rugpiūčio 8 Koenigswintery įvyko Akademijos narių pasitarimas. Dalyvavo kun. dr. J. Aviža, kun. dr. A. Baltinis, dr. J. Eretas, dr. J. Grinius, dr. Z. Ivinskis, kun. dr. P. Jatulis, kun. R. Krasauskas, prof. J. Lingis, dr. A. Maceina, kun. dr St. Matulis MIC, kun. dr. P. Rabikauskas SJ, kun. dr. J. Vaišnora MIC ir kun. dr. J. Zeliauskas SDB. Pasitarime buvo paliesti suvažiavimo programos ir paskaitų temų klausimai ir Akademijos leidiniai bei jų platinimas.

Nauji nariai

L.K.M. Akademijos šeima padidėjo keliais naujais nariais. Centro Valdybos priimti: prel. dr. Juozas Končius (Fort Lauderdale, Florida), prof. dr. Vytautas Bieliauskas (Cincinnati, Ohio), dr. Julius Kajetonas Čeginskas (Upsala, Švedija), kun. dr. Titas Narbutas (Dayton, Ohio).

Nario mokestis

Dalis narių dar nesumokėjo nario mokesčio už 1963 metus. Centro Valdyba, tai primindama, maloniai ragina neužsimokėjusius šią pareigą atlikti.

Narių sąrašas

Kad galėtų palaikyti ryšį su nariais, Centro Valdybai yra reikalinga turėti tikslius narių adresus. Kadangi kai kurie nariai yra pakeitę adresus o taip pat yra priimta nemaža naujų sudaryti naują narių sąrašą su tiksliais adresais. Visi nariai, kurie po 1962.V.9 d. yra pakeitę savo adresus, maloniai prašomi tai pranešti Centro Valdybai iki 1964 sausio 30

LIETUVOS KARIUOMENĖS MINĖJIMAS Brooklyne sausio 4 Z. Raulinaitis, Kario redaktorius, skaito paskaitą. Sceną dekoravo dail. J. Juodis. Nuotr. V. Maželio.

SU MEILE ŠIRDYSE Į LB VEIKLOS BARUS

IG. MEDZIUKAS

Buvęs pirmasis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas J. Matulionis, sveikindamas II PLB valdybą, pabrėžė, kad lietuvių išeiviją reikia vesti prie vienybės, susiklausymo ir našaus darbo. Šios jo mintys primena bene prieš ketverius metus pasakytą kalbą, kurioje jis, paliesdamas įvairiuose pasaulio kraštuose esančių lietuvių veiklą, iškėlė vieną didžiąją vertybę, kaip tos veiklos sąlygą. Jo žodžiais, lietuvis turįs labiau gerbti lietuvį. Meilė ir pagarba savajam broliui yra meilė visai tautai.

Jei broliškoji meilė labiau rusentų mūsų širdyse, kova dėl tautos laisvės būtų sėkmingesnė ir mūsų pastangos dėl tautinės gyvybės išlikimo — našesnės.

Kadaise vienas žymus pamokslininkas savo misijose iškėlė gana dažnai mūsų tarpe pasitaikančią nuodėmę artimo meilei. Esą ekskursantai lankę pragarą. Dideliuose verdančios dervos katiluose matę kenčiančius nusidėjėlius. Kad niekas iš tų katilų neišliptų, budinčios piktųjų dvasių sargybos. Tik prie vieno katilo nesimatę jokiu sargybinių. Jei kuris nelaimingasis bandąs iškopti, kiti sukibę nuspaudžią į dugną. Tame katile kankinasi lietuviai.

Tebūnie tai pasaka, bet ji vaizdžiai pasako, kokios didžiosios dorybės mums labai trūksta.

Ugdyti broliškam sugyvenimui bei solidarumui — įkurta **Lietuvių Bendruomenė,** kuri jungia viso laisvojo pasaulio lietuvių jėgas svarbiausiem mūsų uždaviniam. LB jau spėjo įsitvirtinti daugely pasaulio kraštų, kur tik yra lietuvių. Sunkiausiu keliu jai teko eiti JAV kur gyvena daugiausia lietuvių kilmės žmonių. Čia jai tekonugalėti dideles kliūtis ir dar visą eilę sunkumų teks nugalėti. Bet ar kas gali užtvenkti jos įsisiūbavimą, nors jos adresu nemažai piktų žodžių pasakoma. Tačiau ji kaskart vis tvirčiau savo kelyje ir Amerikos žemėj atsistoja ir savo veikimą realiais, tautai reikšmingais darbais įprasmina.

LB organizacinė veikla darniai reiškiasi glaudžiu bendradarbiavimu centro su jos padaliniais, šiuo atveju — apygardu ir apylinkių valdybomis, palaikant ryšius instrukcijomis, ir, kur galima, asmeniniu kontaktu. Svarbus uždavinys tenka LB apylinkėms, kurių veikla dažniausiai apima vietinio pobūdžio uždavinius: lietuviškos kultūros ugdymą bei reprezentaciją (tautiniai šokiai, liaudies menas ir kt.), kultūrinių darbų rėmimą, lietuviškų tradicijų propagavimą bei lituanistinio švietimo organizavimą ir paramą, kovą dėl Lietuvos laisvės ir visą eilę kitų, su lietuvių tautos išeivių gyvybiniais interesais susijusių uždavinių.

LB apygardų valdyboms tenka rūpintis **naujų apylinkių steigimu,** surandant tinkamus žmones, kurie galėtų sudaryti veiklos branduolį. Svarbu taip pat sekti apylinkių veiklą, kad ji būtų efektyvi. Kur taip apygardos ir apylinkių yra dideli nuotoliai ir asmeniškas ryšys sunkiai įmanomas ten ir kitokių ryšių palaikymas yra sunkus uždavinys, kliudąs išvystyti reikalingą veiklą. Apygardų valdyboms dar didelis darbo baras prieš akis — **steigti skyrius visose vietovėse, kur tik gyvenama lietuvių.** Net ir mažiausioj lietuvių kolonijoj dažnai rasime kokią nors lietuvišką organizaciją ar vietinio pobūdžio klubą, kurie atlieka vienus ar kitus uždavinius, įeinančius ir LB veiklos rėmus. Tačiau atsitiktina, kad jų veikla nėra sėkminga, suderinta. LB turėtų padėti, ateiti talkon.

Nebūtina steigti LB skyrių šalia veikiančio klubo ar kitos organizacijos, ypač vietovėse, kur yra mažai lietuvių. LB įstatų 8 str. numato atvejus, kada LB apylinkės teisės gali būti suteiktos vietos lietuvius telkiančioms organizacijoms ar jų skyriams. Reikia tik rasti būdą, prie žmonių prieiti ir mokėti išaiškinti tikruosius LB kelius ir jos veikimo turinį bei formą.

Kad LB uždaviniai būtų sėkmingai atlikti, turi kuo didesnis skaičius į jos veiklą įsijungti, taip pat svarbu, kad būtų išrinkti veiklūs žmonės į valdybas. Ypatingai yra svarbus vaidmuo pirmininko, kurį galima palyginti laivo kapitonui, išvedančiam laivą audringa jūra į numatytą pasiekti uostą.

Tuojau po Naujų Metų daugely vietų **bus renkamos LB apylinkių valdybos.** Į jas turėtų patekti žmonės geriausių kvalifikacijų, ypač tokie, kurių širdyse yra daug vietos artimo meilei. Jei, parenkant kandidatus, bus paisoma šių vidinių asmens savybių, tai mūsų įsijungimas į LB veiklos barus užtikrins bei pateisins jos veiklą. Tautinės gyvybės liepsna ilgiems laikams nušvies mūsų tautos vaikams kelius.

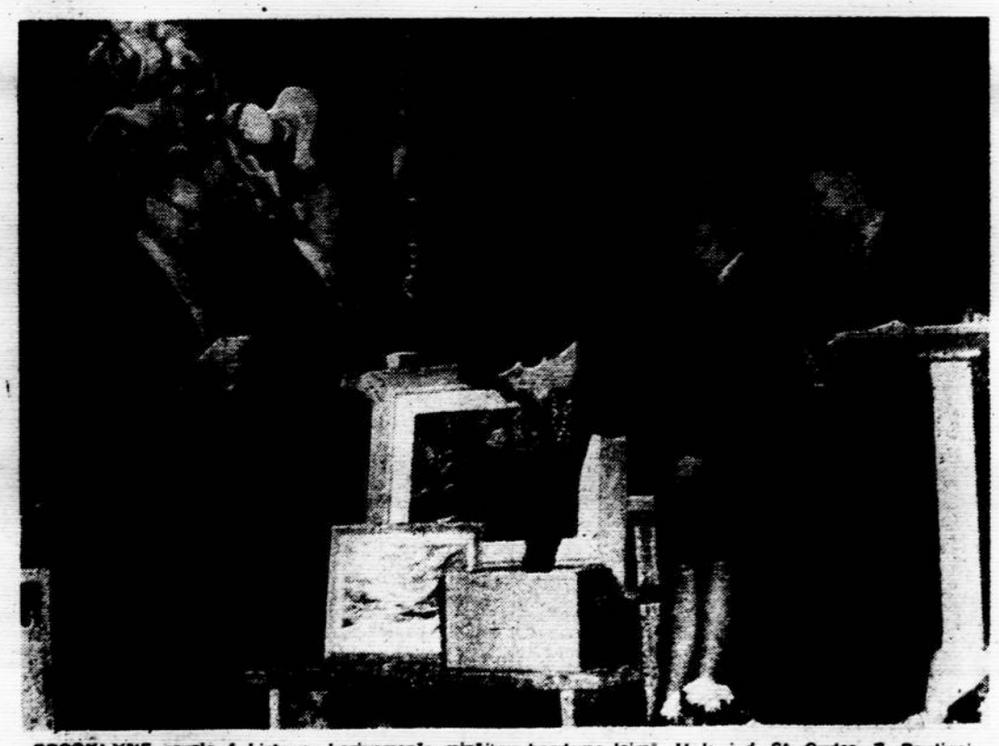

BROOKLYNE sausio 4 Lietuvos kariuomenės minėjime bandoma laimė. Iš k. į d. St. Gudas, Z. Raulinaitis, V. Gintautaitė, dail. J. Juodis, L. Bileris. Nuotr. V. Maželio.

— Dabartinės lietuvių kalbos žodynas. Apie 45.000 žodžių, redaguotas prof. J. Balčikonio redakcinės komisijos. Kietais viršeliais, gražiai įrišta. 990 pusl., kaina $12.00. Kas nori gražiai lietuviškai kalbėti, labai įsigytinas leidinys, gaunamas Darbininko administracijos spaudos kioske.

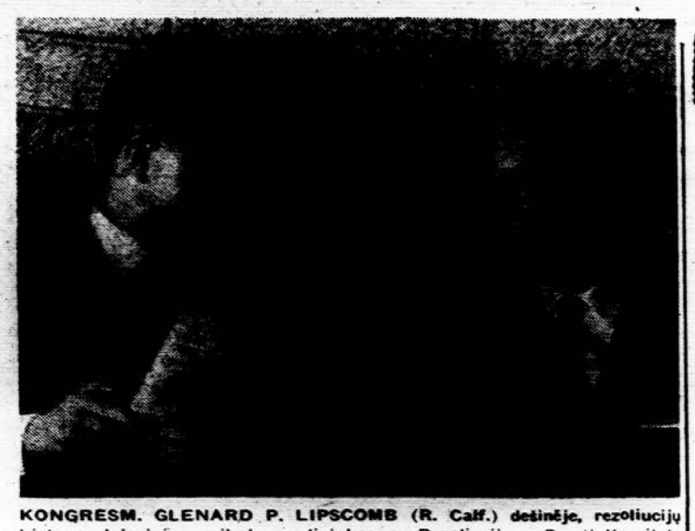

KONGRESM. GLENARD P. LIPSCOMB (R. Calif.) dešinėje, rezoliucijų Lietuvos laisvinimo reikalu pradininkas, su Rezoliucijoms Remti Komiteto pirmininku Leonardu Valiuku. Nuotr. Daumanto Čibo.

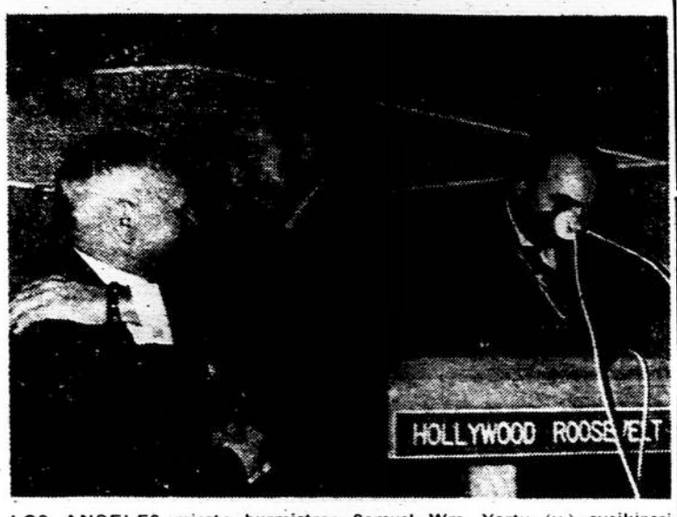

LOS ANGELES miesto burmistras Samuel Wm. Yorty (v.) sveikinasi su Juozu Kajeckų, Lietuvos atstovu Washingtone; dešinėje — Rezoliucijoms Remti Komiteto vadovybės narys Julius Jodelė. Noutr. L. Kančausko.

Rezoliucijų pradininko pagerbimas

Pietų Kalifornijos lietuviai, latviai, estai pagerbs kongresm. Glenard P. Lipscomb

Los Angeles, Calif. — Rezoliucijoms Remti Komiteto vadovybė ruošia kongresmano Glenard P. Lipscomb (R.-Calif.) rezoliucijų Lietuvos laisvinimo reikalu pradininko, viešą ir iškilmingą pagerbimą, vasario 15, šeštadienį, 7 val. vakare, puošniame Sheraton-West viešbutyje (Regency salėje), 2965 Wilshire Blvd., Los Angeles. Be kongresmano Glen Lipscomb, šio iškilmingo pagerbimo pietuose dalyvaus eilė kitų žymių ir įtakingų amerikiečių. Iškilminguose pietuose ir pagerbime galės dalyvauti visi, kurie tik norės.

Pagerbimas įvyks Vasario 16 minėjimo išvakarėse. Los Angeles mieste įvykstančiame minėjime (vasario 16) pagrindiniu kalbėtoju bus prof. dr. Pranas Padalis, kuris taip pat dalyvaus kongresmano Glen Lipscomb pagerbime ir tars žodį.

Bilietus į iškilmingus pietus ir pagerbimą galima užsisakyti adresu: Rezoliucijoms Remti Komitetas, P.O. Box 77048, Los Angeles, California, 90007. Bilieto kaina vienam asmeniui $7.00. Bilietus galima taip pat įsigyti pas Rezoliucijoms Remti Komiteto narius. IT.

TURIME PRAVESTI REZOLIUCIJAS

Los Angeles miesto burmistras Samuel W. Yorty, įsijungdamas į Rezoliucijoms Remti Komitetą, ragina visus amerikiečius remti rezoliucijų pavedimo žygį.

"Rezoliucijų pravedimo darbą remiu ir raginu visus amerikiečius jungtis į Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvės kovą iš bolševikų vergijos. Turime pravesti tas rezoliucijas",— kalbėjo Los Angeles miesto burmistras **Samuel Wm. Yorty,** įsijungdama į Rezoliucijoms Remti Komitetą.

Burmistras Samuel W. Yorty iš profesijos yra teisininkas, buvęs kongresmanas, demokratas, perėmęs vadovauti Los Angeles miestui prieš porą metų. Tai nepaprastos energijos ir darbštumo žmogus.

Samuel W. Yorty, nors ir būdamas demokratas, 1960 metų rinkimuose rėmė Richard M. Nixon. Po metų, kai jis kandidatavo Los Angeles miesto burmistro postui, prieš jį demokratų partija buvo nukreipusi visus ginklus. Demokratai varė nepaprastą akciją ir rėmė respublikoną kandidatą. Laimėjo Samuel Yorty.

Burmistras Samuel Yorty palaiko labai artimus ryšius su Lietuvos konsulu dr. J. J. Bielskiu, "Lietuvių Dienų" žurnalo leidėju A. Skiriumi ir centrinių lietuvių organizacijų vadovybėmis. Jam tapus Los Angeles burmistru, Vasario 16 proga buvo pradėta kelti Lietuvos trispalvė prie miesto rotušės rūmų. IT.

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti:

GLenmore 2-2923

IŠ VISUR

— Lietuvos vyčiai priimti į Alto sudėtį kaip kultūrinė organizacija su trimis atstovais.

— Kun. Petras P. Cinikas, MIC, dirbęs Draugo redakcijoje ir administracijoje, sausio 19 mini 25 metų kunigystės sukaktį. Mišios 10 val. bus šv. Juozapo bažnyčioje (8801 So. Saginaw Ave), banketas — Brainerdo klube (8822 So. Ashland Ave.). Banketą ruošia Tėvų Marijonų rėmėjai. Jubiliato draugai ir pažįstami.

— Bridgeport, Conn., šv. Jurgio lietuvių parapija pernai turėjo 32,000 dol. pajamų. Vyskupijos reikalam surinkta dar 6000 dol. Su likučiu iš 1962 metų viso turėta apie 40,000 dol. lėšų. Iš tos sumos dar liko šiem metam. Parapi e č i ai džiaugiasi savo klebono kun. J. Kazlausko darbštumu.

— L. Valiukas, E. Bartkus, B. Katauskas, Ona Laurinaitytė ir Loreta Papšytė išrinkti į Lietuvos Vyčių Los Angeles 133 kuopos valdybą. Kuopos pirmininku išrinktas L. Valiukas, kuris praeityje porą metų yra tai kuopai vadovavęs. Jam pirmininkaujant, kuopa surengė visuotinį organizacijos narių suvažiavimą Los Angeles mieste 1957 metais. Los Angeles kuopa mano, kad pavyks laimėti 1965 metų suvažiavimą. Metinis Vyčių suvažiavimas 1964 metais įvyksta Chicagoje.

— Kun. Petras Celiešius, Dainavos jaunimo stovyklos kapelionas, šiuo metu atostogauja Kalifornijoje.

— Vinco Romano romanas "Dulkės raudonam saulėlaidy" leidžiamas latvių kalba. Vertė Em. Skujeniekas.

— Kun. Antanas Sabaliauskas, vienuolis salezietis beveik visą sausio mėnesį bus Athol, Mass., kur šv. Pranciškaus lietuvių parapijoje pavaduoja išvykusį kleboną kun. J. Jutkevičių.

— Pr. Kačionis, Philadelphia, surado eilę asmenų kurie skyrė savo piniginę paramą Rezoliucijoms Remti Komitetui. Geros valios lietuviai kviečiami pasekti P. Kačionio pavyzdžiu.

— Dr. Jonas Kaškevičius (Kaškiaučius, Kaškaitis), gyvenęs ilgai Amerikoje mirė Vilniuje gruodžio 30. Buvo kilęs iš Antazavės vals., gimęs 1884 (sen. kal.), mokęsis Mintaujos gimnazijoje, Kauno kunigų seminarijoje, Tartu universitete ir Amerikoj, versdamasis gydytojo praktika. Teismo baustas už nelegalius gydytojo veiksmus, atlikęs baudą, 1959 išvyko Lietuvon. Amerikoje priklausė komunistam, buvo uolus diktatūrinio Sovietų Sąjungos režimo garbintojas. Palaidotas Antakalnio karių kapinėse.

— Rašomos ir skaičiavimo mašinėlės, labai atpiginta kaina gaunamos iš: J.L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y., 11731.

MALDAKNYGĖ

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

PREL. PR. JURO

Pataisytas III leidimas

Išleido Tėvai Pranciškonai

640 pusl. Kaina 4 dol. Labai patraukli. Tinka kaip dovana visokiomis progomis. Gaunama pas knygų platintojus ar leidėjus adresu: —

FRANCISCAN FATHERS
DARBININKAS

910 Willoughby Avenue
Brooklyn 21, N. Y.

Ponas TOKS

Ponas Toks pradėjo naujuosius metus, pasiryžęs darvti gera visiem, visur ir visada. Ta idealią minti iam pakišo šauni mintis, kad dabar pasaulis yra labai negeras. "Reikia daryti gera iš negero" — nusprendė ir pasibeldė i savo kaimynės duris, balsiai šūktelėies:

— Ei, neleisk tekėti šviesai pro duris!

— Ka tamsta sakai? — atsiliepė švelnus balselis.

— Sakau, ką esu jau sakes: šviesa bėga pro duris! Ateik ir pamatysi!

Kaimynė pravėrė duris ir paklausė:

— Kur ir kas bėga?

— Dabar jau nebėga, bet tiesiog plūsta. Ar nematai? Pro duris visa koridorių nušviečia. Nieko nebeliks jūsu kambarvje. Greičiau duris užtrenk! Va, taip! — parodė ir standžiai uždarė duris.

Abudu liko tamsiam koridoriuje. Pro duru plyši skverbėsi nedidelis šviesos ruoželis.

—Ar matai, kaip šviesa sunkiasi, lyg vanduo iš vamzdžio? Negali taip šviesos eikvoti. Netaupu-

— Kas netaupu? — vis dar nesumezgė kaimynė.

— Netaupu deginti kambario viduie lempa ir leisti šviesai tekėti pro durų, langų ir sienu plyšius. Kiek jos nueina veltui!

— Man kambaryje nesidaro tamsiau, kad šviesa pro durų plyšius spindi. Tegu sau šviečia! — prieštaravo kaimynė.

— Tai pasakė: tegu sau šviečia! — rūstinosi ponas Toks. — O kam tas eikvojimas, a?! Užlipdytum plyšius, sutaupytum žibėjimo. Galėtum kam nors gera padaryti. Ar esi kam nors aukojusi? Balfui, Lietuvių Fondui, Rezoliucijoms? . . .

— Ne, kaip čia pasakius'? — numykė sumišusi kaimynė.

— Ne "kaip čia pasakius", o kaip padarius, — pataisė ponas Toks. — Reikia visiem ir visur gera daryti. Eik savo kambarin, gerai užverk duris ir užtiesk bent juodą skarą, kad šviesa be reikalo pro plyšius netekėtų. O ką tuo būdu sutaupysi — aukok geriem darbam! Supranti?

— Kur čia nesuprasi, kad taip aišku ir lengva pasidaryti geradariu.

— Ir be jokiu išlaidų, —nusišluckė ponas Toks ir nuėjo ieškti kitos progos kitam geram darbui.

Menka paguoda . . .

"Kolonializmas labai sunkiai miršta" — rašo komunistinis "Liaudies Balsas" Kanadoje (sausio 10) ir nurodo pavyzdi: "Ceylone . . . šiomis dienomis vyriausybė panaikino anglų k. vyriausybės įstaigose, kur ji veikė 165 metus". Ar tai reiškia, kad rusiškasis bolševiku kolonializmas Lietuvoje ir įvesta įstaigose bei mokyklose rusų kalba bus panaikinta tiktai po 165 metų, kai dar praėjo tik 20 m. nuo antros bolševikų komunistų okupacijos Lietuvoje?

NAUJŲ METŲ sutikime Los Angeles neseniai iš Zelandijos atvykę Paplauskai ir Mikevičiai. Nuotr. L. Kančausko.

Nauji metai Los Angeles bendruomenėje

Naujų Metų sutikimų būta keleto. Didesni buvo Lietuvių Bendruomenės ir Tautininkų Namų. Bendruomenės rengiamam sutikime kasmet dalyvauja apie 400 asmenų. Šiemet tas pobūvis praėjo ypač nuotaikingai ir gražiai. Dailiai buvo papuošta salė, geras 5 asmenu orkestras, skanus maistas, idomi programa. V. Krosaitė ir J. Puodžiūnas pašoko "Romansą" ir "Rapsodiją". Rūta Skiriūtė—"Bugnus", V. Dūda ir V. Radvenis padainavo verstines dainas — "Vėjelį" ir "Vieversį".

LB Vakarų Apygardos darbuotojų suvažiavimas šaukiamas sausio 25 ir 26 lietuvių namuose Santa Monica, Calif. Ketina dalvvauti PLB pirmininkas J. Bačiūnas ir JAV LB pirmininkas J. Jasaitis. Ta pačia proga bus minimas Los Angeles LB apylinkės įsikūrimo dešimtmetis.

— **Los Angeles** šv. Kazimiero parapija 1963 metais turėjo 900 lietuvių šeimų ir 63 nelietuvių. Pakrikštyta per metus 40, sutuokta 13 porų, palaidota 19 asmenų. Atvyko 37 šeimos, daugiausia iš Kanados, P. Amerikos ir N. Zelandijos. Parapija per metus turėjo apie 134.000 dol. pajamų ir beveik tiek pat išlaidų.

Atsitiktinai sendraugiai susipažįsta su visuotiniu Bažnyčios susirinkimu ir jo nutarimais. Sausio 5 buvo tuo klausimu pirmoji vieša paskaita. Paskaitą skaitė J. Puškorius, papildė J. Jodelė ir J. Raulinaitis. Dar seks bent dvi paskaitos.

K.N.

Brockton, Mass.

Nukryžiuotojo Jėzaus seselėms Kazimiero draugija paaukojo 100 dol. bažnyčios fondui. Girdėti, kad seselės nori statyti didelius seneliu namus, maždaug už pusę milijono vertės. Kalėdas parapijos seselės surengė vaidinimą "Mėlyną Angela". Vaidinime buvo įvesta ir lietuviškų šokių, dainų, giesmių. Žmoniu prisirinko labai daug, ir visi buvo patenkinti. Vaidinimą rengė sesuo Regis, kaip ir praeitais metais.

Lituanistinės mokyklos koncertas — eglutė įvyko sausio 5. Programą išpildė Providence, R.I., lietuvių parapijos mokvklos vaikų choras, vadovaujamas vargonininko J. Beinoro. Giedojo, dainavo lotvniškai, angliškai ir 10 dainu lietuviškai. Choras gerai ištreniruotas. Dėl mokyklos atostogu choras dalyvavo nepilnam sastate.

Remontuojama salė po mokvkla. Dedamos nauios lubos, tvarkomos sienos. Norima pritaikyti kinui. Darbas atliekamas talkos būdu. Vadovauja kun. Ant. Kneižys.

Kun. A. Kneižio sumanymu, per Kalėdas prie kleboniios buvo itaisvtas Betliejus. Jis taip patiko žiūrovam, kad komisiia paskvrė premiją. Be to, kun. A. Kneižvs Betliejų pašventino miesto aikštėje.

M. KAS.

NEBAIGTOS IMIGRACINĖS BYLOS

Tarp daugelio tiesioginės šalpos darbu Balfas padeda po pasauli išblaškytiem lietuviam atvvkti į Ameriką. 1964 sausio 1 Balfo Centre buvo dar neužbaigtos 245 lietuvių imigracinės bvlos. Daugiuma jų laukia eilės (kvotos), kiti yra užkliuve dėl ligų ar kitų vargų ir tenka jiem pagelbėti, kuo galima. Visi turi Balfo afidavitus, kurie su mažom išimtimis pripažistami viso pasaulio JAV konsulatuose, nes Balfas registruotas Department of State (Nr. VFA -033).

Platesnei lietuviu visuomenei gal bus idomu žinoti, iš kur tie lietuviai nori atvykti į Amerika. Čia pateikiama ta informacija: Vokietiia — 76, Anglija — 41, Kanada — 16, Australija — 15, Argentina — 14, Kolumbija — 11, Braziliia — 10, Lenkija — 10, Venezuela — 8, Prancūzija — 6, Austrija — 3, Belgiia, Chile ir Italija — po 2. Po viena lietuvių šeima nori atvykti iš Rodezijos, Danijos, Kubos, Čekoslovakijos, Peru, Alžirijos, Panamos, Ispanijos. Kur tų lietuvių nėsama!

Paskutiniu laiku Balfas daugiau ar mažiau talkino 24 atvejais lietuvių imigracijai iš Lietuvos. Deja, ši imigracija gana sunki. Nors JAV ambasada mielai duoda lietuviams vizas, rusai neduoda užsienio paso. Imigracijai iš Lietuvos Balfas tik padeda, pats bylų neveda, nes tai nepatiktu okupantams. Balfo atviras tarpininkavimas tik pakenktų norintiem atvažiuoti į JAV.

Kun. L. Jankus
Balfo Reikalų Vedėjas

LOS ANGELES šv. Kazimiero parapijos rajone svoti iš k. į d. sol. G. Vasiliauskienė, muz. B. Budriūnas, A. Dudienė ir D. Mackelienė. Nuotr. L. Briedžio.

KALĖDŲ EGLUTĖ WORCESTERYJE

Šeštadieninė lituanistinė mokykla surengė Kalėdų eglutę gruodžio 29 Aušros Vartų parapijos salėje. Programą atliko mokiniai, pranešėia buvo Gailutė Vidūnaitė, o visai programai vadovavo Aušros Vartų parapijos vargonininkas Vincas Burdulis.

Programa buvo parengta gana įvairiai: kalėdinės giesmės, dainos, deklamacijos, mokinių rašiniai, akordeono, piano muziką. Ypač buvo gausų giesmių ir deklmacijų. Teko stebėtis, kad V. Burdulis turėjo kantrybės su judriais vaikais dirbti ir per trumpą laika parengė puikų vaikų chorelį, kuris kai kurias dainas net dviem balsais padainavo. Bendras atliktos mokinių programos vaizdas puikus.

Po programos pasirodė ir Kalėdų Senis su dovanomis mokiniams ir mokytojams. Pabaigėje mokyklos tėvų komiteto pirmininkas J. Vidūnas padėkojo prel. K. Vasiui už leidimą naudotis mokyklos patalpomis, mokytojams ir tėvams, kurie leidžia vaikus į mokyklą. Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirmininkas Pr. Stanelis pasidžiaugė lietuviškos mokyklos darbu.

—o—

Tėvų pranciškonų rėmėjai

1962 spalio 27 pasišventėlių būrelis Worcesteryje įsteigė tėvų pranciškonų rėmėjų skyrių. Steigimo iniciatoriai buvo Danutė ir Zigmas Snarskiai, Jonas ir Bronė Tamašauskai, M. Vatkins, Vincenta Kielienė, ir Justinas Bruožis. Valdybon išrinkta pirm. V. Kielienė, vicepirm. J. Kiela ir N. Tamašauskienė, ižd. J. Tamašauskas ir sekr. D. Snarskienė.

Po vieneriu metu rėmėjų skaičius pasiekė 80. Grynų pajamų turėta 1000 dol. Iš atskirų darbų paminėtina Kennebunkporto mokinių dainų koncertas, surengtas gegužės mėn. Maironio parke.

Ateityje rėmėjai numato surengti pranciškonų mokinių choro ir orkestro koncertą, kitus chorus kviesti su programomis, rengti vakarienes, pyragų pardavimus. Panašus rėmėjų būrelis yra įsikūręs Brocktone, Mass., kur būreliui vadovauja Stašaitis.

—o—

Lietuvių Fondo komisijos posėdis buvo sausio 4 rašytojo A. Giedriaus bute. Dalyvavo bendruomenės valdybos kviestieji nariai: A. Giedrius, V.Dabrila, V. Prapuolinis ir du kooptucti asmens — dr. B. Matulionis ir J. Matusaitis. Komisiia pareigom pasiskirstė taip: pirm. A. Giedrius, sekr. V. Dabrila ir ižd. V. Prapuolenis. Svarstyti būdai, kaip sutelkti lėšų. Numatomas vasario 22 surengti koncertas.

Pr.

NASHUA, N. H.

Darbai čia eina vidutiniai. Kai viena dirbtuvė išsikrausto, tai kita atsikrausto, bet nauios mažai moka. Kas pirma gerai uždirbo, dabar nauiose dirbtuvėse mažai gauna. Visai nenori dirbti, ypač jei gauna bedarbio pašalpą. Yra nemaža bedarbiu.

Mirimai. Šv. Kazimiero pašalpinė draugiia praeitais 1963 metais neteko 12 nariu. Sausio 2 laidoiom armijos kapitoną Juliu Okulavičių Manchester, N. H., sausio 3 — Martyna Mišk inį, gimusį Lietuvoje, Marcinkonyse, sausio 4 — Joną Vaičiūną Manchester, N. H. Jo sūnus yra kunigas.

LDS 65 kuopa šaukia susirinkima sausio 19, sekmadienį, po mišparų, apie 4 v. Bus padaryti pranešimai. Po susirinkimo bus užkandžiai. Visi turės proga susimokėti už Darbininką. Valdyba kviečia narius dalyvauti ir atsivesti nauiu. Jei kas norės užsirašyti laikraštį, tam maloniai bus patarnauta.

Kazys Nadzeika

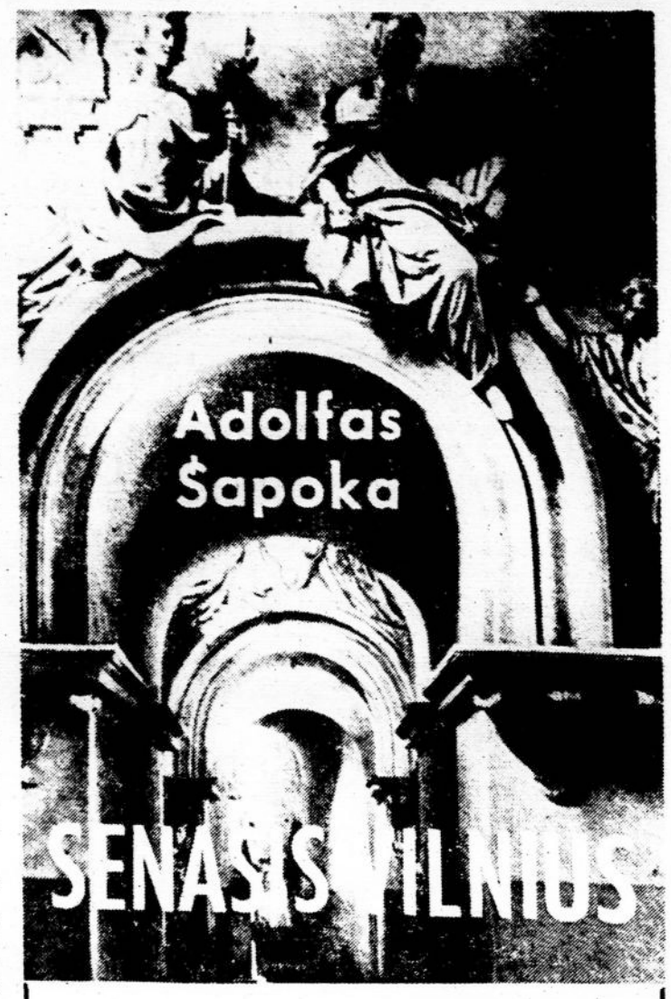

Prieš Kalėdas išėjo iš spaudos velionies prof. dr. ADOLFO ŠAPOKOS parašytas ir "A i d ų" žurnalo premijuotas mokslinis veikalas

SENASIS VILNIUS

VILNIAUS MIESTO ISTORIJOS BRUOŽAI
IKI XVIII A. PABAIGOS

Knygos užsklandoje yra plati autoriaus biografija, panaudotų veikalų bibliografija ir asmenų bei vietų rodyklės; 333 psl., iliustracijų 52 psl.

Veikalą išleido Prisikėlimo parapija Toronte. Spaudė pranciškonų spaustuvė Brooklyne. Gaunama *Darbininko* administracijos adresu: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Kaina $5.00.

DARBININKO SKAITYTOJAM

DARBININKO administracija labai prašo neuždelsti atsilyginti už laikraštį. Raginimas sudaro naujas nereikalingas išlaidas.

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratęsti prenumeratą 1964 metams.

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus tik $5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka $7.00.

Siunčiu už prenumeratą $ ....., aukų $ ..... Viso $ .....

....
(Data) (Parašas)

LIETUVOS KANKLĖS

Graži lietuviška Kalėdinė dovana — lietuviškos muzikos plokštelė

Keturiolika labai mėgiamų lietuviškų melodiju: jų tarpe — Pas močiutę augau, Supinsiu dainužę, Sveikas Jėzau, Sėjau rūtą, Stoviu aš parimus (partizanų daina).

Kaina JAV: **Stereo $5.00** • **Hi-Fi $4.00**
Persiuntimas 50c

DARBININKAS 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

VAIKAI žaidžia ratelį Kalėdų eglutės vakare Apreiškimo parapijos salėje gruodžio 29. Nuotr. P. Ąžuolo

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Sutemų garsai, V. Stankus, 10 muzikos šokiu. Stereo 6.00	$5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans. 16 dainu. Ster. $5	4.00
Lietuvos prisiminimai, L. Juodis, 14 liet. dainu akomp. gitara	5.00
Pavergtos Tėvynės dainos ir šokiai, 2 pl., 24 l. šokiu ir dainų	8.00
Lietuviu tautiniai šokiai, J. Stuko leid. 14 tautiniu šokiu	4.00
Tėvynei vėjai Lietuva, Vyčiu choro įdainuota 17 liet. dainu	4.00
Lietuviški šokiai, akordeonu K. Daubero įgrota 18 liet. šokiu	4.00
Dainos Lietuvai, S. Čerienės komp. įdainuota 12 liet. dainų	4.00
Mylėsi Lietuva iš tolo, II dainu šventės 15 rinktiniu dainu	4.00
Lietuvos kanklės, 14 liet. kūriniu, vad. O. Mikulskienei. Ster. $5	4.00
Kalėdų giesmės, Pr. Budriūno Ansamblio 11 Kalėd. giesmiu	5.00
Tėvynei aukojam, Dainavos Ansamblio, 14 l. dainu. Ster. $6	5.00
Mes padainuosim, Čiurlionio Ansamblio 16 l. dainu. Ster. $7.50	6.50
Lietuviški maršai, Pr. Jonyšo įgrota 12 liet. patrijot. maršų	7.00
Ar žinai ta šali, P. Mastienės, 13 liet. dainos solo	5.00
A. Šabanausko 10 12 dainu-šokiu X ir XI albumai po $5.00	10.00
Lietuviškos dainos ir šokiai, Monitor Co. 16 l. dainu ir šokiu	4.50
S. Barkaus radijo vak. dainuoja, 10 kalėdiniu ir 10 liet. dainu	5.00
Rožės ir tylios vakarai, V. Stankus, 11 lenevos muz. šokiai	5.00
Ar pameni, V. Stankus, 10 šokiu muzika solo. Ster. $6	5.00
Milžino paunksmė, Montrealio l. dramos teatro 3 pl. albumas	15.00
Žirginėliai, Montrealio liet. dramos vaikams pasaka	5.00
Trijų metų Irutė, Ir. Giedraitės 8 liet. patriotinės vaik. dainos	3.00
Lietuviškų dainų, šokių, polku, Žukausko-Vasiliausko juokai	4.00
Lithuanian 2-speed record course	3.00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis, 10 plokštelių po	5.00
Clevelando Vyrų oktetas, 12 muzikos šokiu rink.	5.00
Lietuviškos kamerinės muzikos 2 pl. Iz. Vyt. Vasiliūno	6.00
Dainuojame su Rūta, J. Stukas, Rūtos ans. 17 liet. d. Ster. $5	4.00
Lione Jodis Contralto, Town Hall 14 kūrinių recitalio pl.	6.00
7 Kristaus žodžiai, Šv. Kazimiero parapijos choras	5.00
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras	5.00
Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2 žod.)	3.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA
910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN, N. Y. 11221

(Persiuntimo išlaidom prašom pridėti 50c)

SPORTAS

1964 pabaltiečių ir lietuvių slidinėjimo pirmenybės

Pirmosios Š. Amerikos pabaltiečių slidinėjimo pirmenybės įvyks 1964 vasario 8 - 9 d.d. Briar Hill, Mich. Varžybas rengia latviai.

Šių varžybų rėmuose taip pat bus pravestos pirmosios Š. Amerikos lietuvių slidinėjimo pirmenybės. Lietuvių pirmenybių vietos bus išvedamos iš bendros dalyvių lentelės, pagal užimtas vietas, visai nedarant atskirų varžybų. Tokiu pačiu būdu bus išvedamos ir latvių pirmenybės.

Pirmenybių programa ir smulkesnės informacijos bus paskelbta vėliau, kai bus gauta iš rengėjų, tačiau yra žinoma, kad varžybų programa bus plati, apimanti populiariąsias augusių, tiek ir prieauglio klasėse, abiejų lyčių dalyviams. Visi suinteresuoti klubai bei pavieniai asmenys prašomi, nelaukiant tolimesnių parėdymų, kreiptis į Faską adresu: A. Bielskus, 15321 Lake Shore Blvd., Cleveland, Ohio 44110 (telef. 486-6177). dalyvių registracija per Faską iki sausio 28.

Sportinių varžybų kalendorius

Vasario 8-9 Briar Hill Mich., Š. Amerikos pabaltiečių ir drauge lietuvių slidinėjimo pirmenybės; rengia latviai.

Balandžio 4-5, Toronte, XVI žaidynių krepšinio varžybos; rengia Kanados sporto apygarda.

Balandžio 11-12, Detroite, XIV Š. Amerikos lietuvių sportinių žaidynių stalo teniso ir plaukymo varžybos. Data gali pasikeisti, jei nebus gauta patalpų.

Gegužės 2-3, Clevelande, Š. Amerikos pabaltiečių olimpiniai žaidimai — krepšinis, tinklinis, stalo tenisas; rengia latviai.

Birželio 27-28, Clevelande, Š. Amerikos pabaltiečių olimpiniai žaidimai — lengvoji atletika, plaukymas, lauko tenisas ir futbolas (soccer); rengia Faskas, talkina Clevelando Žaibas.

Rugsėjo 12-13, Chicagoje, XIV žaidynių lengvosios atletikos, lauko teniso ir futbolo (soccer) varžybos; rengia Vakarų sporto apygarda.

Tinklinio varžybos jungiamos prie krepšinio varžybų balandžio 4-5, bet tik tuo atveju, jei atsirastų pakankamai dalyvių. Priešingu atveju, bus ieškoma kito laiko.

Šaudymo sportui besiplečiant, ateinančią vasarą bus bandoma surengti pirmąsias varžybas... **Faskas**

VAKARŲ PENNSYLVANIJOS

vadovaujama lietuvių katalikų parapijų Pittsburghe ir apylinkėje, transliuojama iš galingos stoties,

LIETUVIŲ KATALIKŲ

RADIJO VALANDA

WEDO

Mckeesport, Pennsylvania

kas sekmadienį

nuo 1:35 iki 2:00 val. popiet.

BANGA 810

Visais reikalais kreipkitės adresu:

LITHUANIAN CATHOLIC HOUR

WEDO

McKEESPORT, PA.

SKANU!... Nuotr. Vyt. Maželio

Spauda tautinės sąmonės maitintoja

JONA MIŠKINIS

Dabar lietuviškos spaudos prieinamumas mums yra nesunkus. Spauda kas kart gerėja, tobulėja. Ir skaitytojai vis labiau susigyvena su spausdintu žodžiu. Bet tai pažengesnioji mūsų tautiečių dalis. Dar nemaža dalis nenori įsileisti į savo namus lietuviško šviesos spindulio, kurį spaudos draudimo laikais su pavojais gaudė mūsų tautiečiai, už ką ne vienas Sibiro taigose atsidūrė. Tačiau reikia manyti, kad tai ne koks nors prieš spaudą nusistatymas, bet paprastas apsileidimas ir lietuviškos spaudos neįvertinimas. Liūdna, bet negi be vilties daiktas. Pažangiųjų pavyzdžiai, propaganda pagydys ir tą negalią.

Lietuvybės ugnis

Susipratę lietuviai žino, kad lietuvybės ugnis įsižiebė bei buvo atgaivinta lietuviška spauda. Gerai poetas Goetė sakė, kad pergamentas (suprask, raštas) yra "šventasis šulinys, kurio vanduo amžiaus troškulį malšina". Ištikrųjų, jei ne spauda, gal seniai būtum spėjęs išsekti iš mūsų paskutinis lietuvybės šaltinis. Taigi savąją spaudą reikia branginti, kaip tautinės sąmonės maitintoją. O kur dar mokslo šaltiniai, jei ne knygoje? Juk žmogus ne vien duona gyvena. Reikia dar ir dvasinio peno. O ir duona be mokslo sunkiai kepama.

"Kas atmeta išmintį ir drausmę, tas nelaimingas; tokių viltis tuščia, jų vargai bevaisiai ir jų darbai nenaudingi" — sako Švento Rašto išmintis. Vadinasi, išmintis šviesi ir niekuomet nenyksta; ji pigiai pamatoma tų, kurie ją myli ir randama tų, kurie jos ieško. "Kas dėl jos budi nuo aušros, tas nevargs, nes ras ją sėdinčią prie savo durų" — sako Swet Mardenas.

Lašas ir akmenį pratašo

Bet, kaip numanu, dėl spaudos reikia budėti, jos ieškoti, tik ne nuo aušros, o nuolatos. Juk lašas akmenį prakala ne jėga, o nuolatiniu kritimu. Žmogus tampa išmintingu ne iš karto, bet nuolat skaitydamas ir mokydamasis.

Jaunimas ypatingai turėtų susirūpinti ir daugiau skaityti, nes ateitis jo rankose. Valandos bėga, dingsta ir jų trūkumas slegia mūsų pečius. Daug jų prabėga, mums nieko nepalikdamos, nes mes nemokėjom, o gal nenorėjom pasinaudoti.

Dienos eina į mus lyg dosnūs draugai, nešdamos mums nežinoma ranka neįkainuojamų brangianybių. Bet jeigu laiko neišnaudojam, tai atsitraukia, niekad jau nesugrįždamos" — rašo Swet Mardenas. Juk viena darbo valanda per dieną su knyga per 10 metų iš nemokyto gali padaryti žmogų mokytą. Po vieną valandą į dieną jaunuolis lengvai gali perskaityti 20 puslapių gerų minčių. Per metus galėtų perskaityti 18 storų knygų.

"Non scholae, sed vitae discimus" — Lietuvos nepriklausomybės metais kai kur buvo užrašyta ant naujai pastatytų mokyklų sienų, t.y. "ne mokyklai, bet gyvenimui mokomės". Mokiniams tas posakis gal ir nelabai buvo aiškus, bet tiems, kurie realų gyvenimą gyvena, yra pilnai suprantamas. Tad per spaudą ir knygą į geresnę ir šviesesnę ateitį!

Parengimai New Yorke

Sausio 18 ir 19 — A.L.B. rytinio pakraščio darbuotojų suvažiavimas Apreiškimo parapijos salėje.

Sausio 25 — V. Sidzikausko ir dr. K. Valiūno pranešimai iš kelionių po Tolimuosius Rytus Carnegie Endowment salėje. Rengia L. Prekybos rūmai.

Sausio 25 — Blynų balius ir šokiai Apreiškimo parapijos salėje. Rengia New Yorko studentai ateitininkai.

Vasario 1 — Tradicinis užgavėnių balius Show Boat salėje, 814 Jamaica Ave. Brooklyne. Rengia ALT S-gos Richmond Hill skyrius.

Vasario 16 — Vasario 16 minėjimas Websterio salėje. Rengia New Yorko A.L. Taryba.

Numatomus parengimus pranešti: **S. Dzikui, 89-17 97 Str. Woodhaven, VI 7-5113.**

A†A

JURGIS GUDELIS

mirė sausio 11 Brooklyn, N. Y. Buvo 75 metų amžiaus. Prancūzų kilmės MIRGA ŠULAITIENĖ

sūnus DRĄSUTIS GUDELIS

ir jų šeimos

TĖVŲ DĖMESIUI!

Lietuvių kalbos pramokti patartina jaunimui įsigyti šias knygas: Ig. Malėno "E" elementorių, kaina $2.50; A. Rimkūno Kregždutę, pirmoji dalis $2.25; Kregždutė, antroji dalis $3.00) Kregždutė, trečioji dalis $3.25; S. Jonynienės, Lietuvos laukai, penktajam skyriui skaitymėliai, kaina $3.00; A. Tyruolio, Ten kur Nemunas banguoja, šeštam skyriui gramatika-skaitymai, kaina $3.50; J. Plačo, Gintaras, aštuntam skyriui skaitymai. Vyt. Nemunėlio, Meškiukas Rudnosiukas, kaina $2.00; Gulbė karaliaus pati $1.25. Rašyti: Darbininkas 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

LIETUVIŲ TAUTINIAI ŠOKIAI

Naujai išėjusi HI-FI plokštelė, kurią turėtų įsigyti ypač norintieji susipažinti su lietuviškų šokių muzika, nes joje yra 17 liet. šokių — dainų: Aštuonytis, Landutė, Lenciugėlis, Sukčius, Linelis, Jievaro tiltas, Klumpakojis, Kalvelis, Sadutė, Žiogelis, Vakaruškos, Audėjėlė, Mikita ir Suktinis.

Išleido J. Stukas, vadovaujant J. Matulaitienei, liet. šokių vadovei New Yorke, su J. Švedo tautiniu ansambliu ir Aitvarų kvartetu, vad. Alg. Kačanauskui. Kaina $4.00 (persiuntimui 50 c.).

Art Collection albumas, kuriame telpa trisdešimties lietuvių dailininkų kūriniai, sutelkti pranciškonų vienuolynuose, tik ką išėjo iš spaudos. Gražiai išleistas, 126 psl., Pauliaus Jurkaus redaguotas. Įvadas, parašai ir biografijos anglų kalba. Puiki dovana draugams, nekalbantiems lietuviškai. Kaina 6 dol. Galima gauti adresu: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine.

Ieškau svogerio sesers Onos Piščiukaitis-Kaupienės, kilusios iš Žemuvėnų, Upynos parapijos; pirma gyveno Philadelphijoj, Pa. Taip pat ieškoma Kaziūnė Malinckaitė -Sakalauskienė, kilusi iš Židikų parapijos, Mažeikių apskr. Rašyti: Am. Wajtkevičiutė — Berneni, 140 Stook Str., Stratford, Conn.

Išnuomuojamas butas iš 4 kambarių Williamsburgo sekcijoj. Nuoma labai pigi, ne daugiau kaip 30 dol. mėnesiui. Kreiptis Mr. Paul J. Kyrius, 368 Hooper St., Brooklyn, N. Y. 11211.

Ridgewoode išnuomuojamas butas iš 5 gražių, naujai atremontuotų kambarių, su apšildymu ir karštu vandeniu. Butas yra prie gero susisiekimo. Kreiptis HY 7-6235.

Brooklyne gyvenantis senesnio amžiaus vyras ieško kito vyro kartu gyventi. Geros sąlygos ir pigi nuoma. Kreiptis Tel. GL 2-2988.

Ridgewoode prie gero susisiekimo išnuomojamas gražus moderniškas, apstatytas baldais kambarys. Galima naudotis virtuve. Pageidaujama moteris. Kreiptis EV 6-0525.

Išnuomojamas baldais apstatytas kambarys Brooklyne. Skambinti EV 7-3830.

TO PLACE,
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Call LO 3-7291

DISPLAY

BAMBI BAKE SHOP
East Meadow, L. I.
Cakes and Pastries "par excellence"
"Butter makes the difference". Gift wrapped pastries. We deliver; phone orders accepted. Call — IV 9-3333.
621 Merrick Ave., East Meadow, L.I.

CLANCY ASSOCIATES
T. CAGNARD
Serving all Boros
Multigraphing - Offset
Mimeographing - Mailing
24 HOUR SERVICE
250 Park Ave., N.Y.C., YU 6-7833

H. W. MALE - FEMALE

REIKALINGA VEDUSIŲJŲ PORA nedideliam butų namui. Turi turėti patyrimo ir kalbėti angliškai. Gaunamas 3 kamb. butas. Kreiptis tel. NE 8-4606

GIRLS WOMEN
PREPARATION COOKS
STEAM TABLE SERVERS
FOOD SUPERVISORS
LINEN ROOM MATRONS
Lite machine sewing required; some ex'p helpful — we will train. Good salary and excellent benefits, free meals, uniforms, paid vacations. Apply in person all week — 9 - 5 P.M.
STOUFFER'S
509 5th Ave. (42-43 St.) Room 1104

HAIR GOODS
CHARLES HAIR GOODS
New Hair Pieces that defy detection — "No more heavy hairline". Absolute privacy, free consultation, illustrated booklet on request. 7 W. 46th Street, N. Y. C. — CO 5-6936.

RESTAURANTS
Suburban dining with a continental flavor
MARCPIERE
Your Hosts:
Peter Corte - Marco Gardenghi
Rte 110, MELVILLE, L.I.
CHapel 9-8221

STORE — SHOP
ALBERT MAIER, INC.
PORK STORE
Geriausia kiauliena ir kiti mėsos produktai urmu ir mažais kiekiais. Kasdien šviežios — namų gamybos "Kielbassy". 1927 Washington Ave. Bronx 57, N. Y. TRemont 8-8193

FURN. ROOMS
SOUTH BROOKLYN
Near Everything
SUBLET 4 FURN. ROOMS
Free Gas and Electric
$23 per week
ST 8-3719

C. A. VOKET
VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEwton 9-6620

Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
LAIKRODININKAS
- JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

ASTORIA
6 šeimų mūrinis namas
vienas apartmentas laisvas, kuris gali suteikti $4,260 pajamų. Tik du blokai nuo požeminio traukinio. Šildymas alyva.
Kaina $38,750

JACKSON HEIGHTS
dvejų šeimų mūrinis namas
5 - 6 kambariai; vienas butas neužimtas. $160 pajamų mėnesiui. Dviems automobiliams garažas. Šildymas alyva.

FOREST HILL
vienos šeimos mūrinis namas
6 dideli kambariai, garažas, šildymas alyva. Arti viško.
Kaina $23,990

JACKSON HEIGHTS
trijų šeimų mūrinis namas
5 - 6 - 6 kambariai; vienas butas laisvas. $200 pajamų.
Du blokai nuo požeminio traukinio. Šildymas alyva.
Puikus daržas.
Kaina $33,990

Mažas įmokėjimas. Geros sąlygos
TERMINAL REALTY
77-01 BROADWAY JACKSON HEIGHTS
Kreipkitės pas Mr. GIANELLI — Tel. HI 6-0600

Ilgo grojimo plokštelė —
Mylėsi Lietuvą iš tolo
II-sios Dainų Šventės rinktinė
High Fidelity — $4.00 Stereo — 5.00
Galima įsigyti:
DARBININKO ADMINISTRACIJOJE
910 Willoughby Ave., Brooklyn N. Y. 11221

Norite geros meniškos fotografijos —
PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ
Įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —
VYT. MAŽELIS
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

BUDGET BEAUTY SALON — Our prices are:
Shampoo and Set ..... $1.75 and up
$15.00 Permanent Wave ..... $7.25 and up
Touch-up with Miss Clairol $3.00
Touch-up with Roux or L'Oreal $3.25
Ladies Haircut—Any Style $1.50
5 Week Rinse $2.50
Children's Haircut $1.25
Call for Appointment — VI 6-8992
CUT COLOR & CURL BUDGET BEAUTY SALON
86-20 JAMAICA AVE. (Corner 87th St.), WOODHAVEN 21, N. Y.
OPEN MONDAYS

WINTER GARDEN TAVERN Inc.
VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas
Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas
PRANAS BRUČAS, savininkas
86-16 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. VIrginia 6-9519
SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM IR KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIrginia 3-3544

— HAVEN REALTY —
JOSEPH ANDRUSIS — Real Estate — Insurance
Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.
Kasdien nuo 9 iki 9 val.; šeštadieniais iki 6 val popiet.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADZIONAS, sav.
36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.
Telefonas STagg 2-5938

S & G MEAT MARKET
ANTANAS VAITKUS, vedėjas
84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 9-5077
buvusi J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. • Tel. STagg 2-4329
Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
— We take all orders special price for Weddings and Parties —
Home-Made Bologna

DARBININKAS

Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Vienuolynas ..... GL 5-7068

NEW YORKO NAUJIENOS

Moterų Vienybės narės pagerbs visuomenininkę ir muzikę Salomėją Čerienę — Mulks susirinkime sausio 21, antradienį, 8 v.v. Arūnų namuose, 86-04 94 St., Woodhavene.

Litas Investing Co. Inc. praneša, kad dr. Juozas Kazickas prisidėjo prie Lito bendrovės kaip akcininkas, tapdamas vienu iš stambiausiu dalininku. Lito bendrovė yra autorizavusi 150,000 dol. vertės naujų akcijų, kurias galima pirkti pas V. Vebeliūną, 100-21 89 Av., Richmond Hill, arba pas A. Vedecką, 83 Morgan St., Stamford, Conn. Akcijų kaina yra 10 dol. per šerą, kol jas pati bendrovė parduoda. Vėliau kaina priklausys nuo bendrovės pelno.

Angelų Karalienės parapijos Amžinojo Rožančiaus draugijos laimėjimų vakaras bus sausio 25, šeštadienį, 4 val. popiet.

Ieva ir Albinas Trečiokai keliauja po Europos kraštus. Iš Portugalijos jie Darbininkui atsiuntė sveikinimus. IŠ Lisbonos vyksta į Afriką, paskui Italijon, Prancūzijon ir kitur.

Rožė Mainelytė visam mėnesiui buvo išvykusi atostogų į Tolimuosius Rytus pas savo gimines Bangkoke. Grįžo sausio 5.

Lietuvos Atsiminimų radijo valandos tūkstantoji programa bus iškilmingai paminėta vakariene, koncertu ir baliumi sausio 18, šeštadienį, 7 v.v. šv. Jurgio lietuvių salėje Newarke. Programoje dalyvaus "Dominykas ir Motiejus su draugu Timotiejumi" — akt. Vitalis Žukauskas, Alf. Petrutis iš Washingtono ir muz. Algirdas Kačanauskas; solistai — Irena Stankūnaitė ir Liudas Stukas, merginų trejulė — Eileen Kidžiūtė, Nijolė Savickaitytė ir Edna Mackevičiūtė. Gros Prano Soroko lietuviškas orkestras. Šią radijo valandą ryšium su tūkstantąja valanda sveikino visa eilė žymių lietuvių veikėjų ir organizacijų.

Moterų Vienybės susirinkimas įvyko gruodžio 17 Arūnų namuose. Buvo paruoštas Kūčių stalas; paruošė Krisčiūnienė. Kūčios pradėtos malda, kurią drauge su visais atkalbėjo Arūnienė. Moterų Vienybės pirmininkė Helen Kulber, lauždama plotkelę, sveikino nares su šventėmis. Toliau vadovauti pakvietė I. Misiūnienę. Vaišių metu buvo pasakyta gražių kalbų ir linkėjimų. Vaišes paruošė Arūnienė ir E. Andriušienė. Moterų Vienybė švenčių proga skyrė 10 dol. Maironio šeštadieninei mokyklai. Taip pat 10 dol. paaukojo Darbininkui.

I. M.

Prof. Jokūbas Stukas paskirtas prekybos radijo programų direktoriumi Seton Hall universitete, South Orange, N. J. Nuo sausio 8 kiekvieno trečiadienio vakarą 8:05 v. jo rūpesčiu prekybos fakulteto nariai duos specialias programas iš minėto universiteto FM stoties, 89.5 mg. Seton Hall universitete. J. Stukas dėsto prekybos mokslus.

New Yorko studentų ateitininkų susirinkimas sausio 10, penktadienį, įvyko Lušių namuose, Richmond Hill. Susirinkimas buvo labai gausus. Pradžioje svarstyti įvairūs eiliniai reikalai. Pranešimus padarė pirmininkas A. Vainius ir valdybos nariai — R. Gedeika, V. Ribokaitė, G. Naujokaitis. Buvo perskaitytas Ateitininkų Federacijos valdybos referento studentų reikalam A. Barzduko laiškas, kuriame pasidžiaugta judria New Yorko draugovės veikla ir sistemingu metų veiklos planu. Apie pasaulėžiūrą kalbėjo S. Sužiedėlis. Vėliau Aleksas Vaitiekūnas, buvęs draugovės pirmininkas, rodė spalvotus filmus iš praėjusių iškylų ir stovyklų. Po susirinkimo buvo užkandžiai. Šeimininkavo kolegė Vida Lušytė. Draugovė reiškia padėką ponam Lušiam už malonų priėmimą.

Gediminas Naujokaitis dėl karinės prievolės sausio 11 pasitraukė iš Studentų Ateitininkų Sąjungos New Yorko draugovės sekretoriaus pareigų. Gedimino kadencijos metu draugovės veikla žymiai gerėjo. Jis pasižymėjo dideliu darbštumu ir taktiškumu. Tikimės, kad Gediminas, grįžęs po šešių mėnesių (National Guard), dar uoliau įsijungs į ateitininkišką darbą. Sekretoriato darbą perėmė kolegė Salvinija Gedvilaitė. Jos adresas 107-15 116th St., Richmond Hill, New York, 11419. Draugovė linki sėkmės ir laimės naujai sekretorei, kuri žada daug 'kalnų nugriauti".

LEONARDAS ŠIMUTIS, Alto pirmininkas, praėjusį savaitgalį lankėsi New Yorke, kur turėjo pasitarimus su Vliku, Lietuvos Laisvės Komitetu ir Jungtiniu Pabaltiečių Komitetu. Šiemet šiam komitetui perima pirmininkauti estai.

PRIE A. A. FAUSTO KIRŠOS karsto. Iš j d.: kun. St. Yla, Tėv. Leonardas Andriekus, O.F.M., dr. J. Girnius, Ateitininkų Federacijos vadas. Nuotr. N. Kerbelienės.

POETO FAUSTO KIRŠOS PASKUTINĖ KELIONĖ

Bostono lietuviai nebeteko dar vieno šviesaus žiburio — poeto Fausto Kiršos. Jis buvo palaidotas sausio 8 Forest Hills kapinėse iš šv. Petro lietuvių bažnyčios. Mirė sausio 5 Carnegy ligoninėje.

Velionies kūnas sausio 6 buvo pašarvotas Lubino laidotuvių namuose. Kitos dienos vakare, sausio 7, buvo susirinkusių gausiai žmonių poetą atsisveikinti. Prie karsto ėjo sargybą rašytojai, skautai, inžinieriai, visuomenės veikėjai. Rožančių atkalbėjo prel. V. Balčiūnas, svečias iš Romos, asistuojamas prof. kun. St. Ylos, T.L. Andriekaus, OFM., kun. J. Klimo. Smuiku grojo Iz. Vasyliūnas, giedojo šv. Petro parapijos choras. Atsisveikinimo žodžiam vadovavo rašytojas, A. Gustaitis. Tų žodžių buvo gana gausu — visų organizacijų ir visuomenės sluoksnių. Perskaitytas Lietuvos atstovo J. Kajecko jautrus laiškas.

Sausio 8 dieną, trečiadienį, velionies kūnas buvo nulydėtas į šv. Petro bažnyčią. Gedulingas mišias aukojo prel. Pr. Virmauskis. Jam asistavo kun. J. Klimas, kun. M. Vembrė ir kun. A. Janiūnas. Presbiterijoje buvo ir daugiau kunigų ir pilna bažnyčia žmonių. Prel. Pr. Virmauskis savo žodyje pastebėjo, kad ligos metu poetas F. Kirša beveik kasdien priimdavo Švenč. Sakramentą.

Kapinėse sukalbėjus maldas, poetas Stasys Santvaras atsisveikino visų lietuvių vardu, išreikšdamas viltį, kad velionies kūnas būsiąs parvežtas į laisvą Lietuvą. Laidojimo komiteto pirmininkas J. Kapočius padėkojo visiem, kurie atidavė velioniui paskutinę pagarbą.

Rytinio pakraščio suvažiavimas

JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos šaukiamame rytinio JAV pakraščio LB darbuotojų suvažiavimas, kuris įvyks šio savaitgalio šeštadienį ir sekmadienį Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne. Bus svarstomi organizaciniai reikalai, tautinės gyvybės išlaikymas šeimoje, lituanistinis švietimas ir lietuvių jaunimo problemos. Pranešimus tais klausimais padarys St. Barzdukas, J. Jasaitis, mokyt. Ruzgienė, J. Ignatonis, V. Čižiūnas. Suvažiavime, be apylinkių ir organizacijų įgaliotų atstovų, kviečiami dalyvauti lituanistinių mokyklų mokytojai, tėvų komitetų nariai, jaunimo organizacijų atstovai, meninių vienetų vadovai, menininkai, rašytojai ir visi, kam rūpi lietuvybės reikalai. Į suvažiavimą atvyks iš Baltimorės, Philadelphijos, New Jersey, Waterburio, Hartfordo, Bostono ir kitų vietovių. Suvažiavimo pradžia sausio 18, šeštadienį 10 val. ryte.

(S.D.)

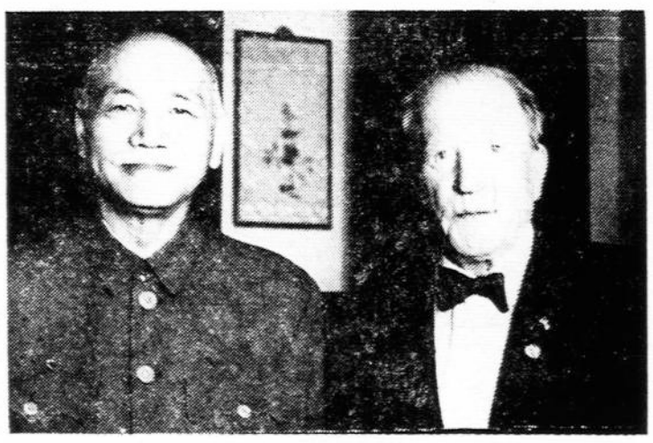

VAC. SIDZIKAUSKAS ir gen. čankaišekas.

Kun. L. Jankus Balfo vedėjas, sausio 13 dalyvavo imigracijos reikalais konferencijoj Baltuose Rūmuose.

Jokūbas J. Stukas, Lietuvos atsiminimų radijo programos direktorius, naujų metų išvakarėse susižiedavo su Loreta Kaselyte iš Chicagos. Numato susituokti spalio mėn. L. Kaselytė yra baigusi šv. Kazimiero akademiją, šv. Ksavero kolegiją ir De Paul universitetą Chicagoje magistrės laipsniu. Šiuo metu dirba kaip matematikė Chicagos universiteto Argonne laboratorijose. Yra veikli Lietuvos vyčių narė.

DU PRANEŠIMAI APIE TOLIMUOSIUS RYTUS

New Yorko lietuvių prekybos rūmai sausio 25, šeštadienį, Carnegie Endowment salėje rengia du įdomius pranešimus. Kalbės ministeris Vaclovas Sidzikauskas, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas, ir dr. Kęstutis Valiūnas, Neries Bendrovės direktorius. Praėjusių metų pabaigoje abudu lankėsi Tolimuose Rytuose. Vac. Sidzikauskas buvo Vietname tuo metu, kai įvyko perversmas. Formozoje matėsi ir kalbėjosi su nacionalinės Kinijos gen. Čankaišeku. Dr. Kęstutis Valiūnas iš ilgos ir įdomios savo kelionės grįžo tiktai prieš Kalėdas. Parsivežė taip pat įdomių įspūdžių ir žinių. Abudu prelegentus išgirsime sausio 25, šeštadienį, Carnegie Endowment salėje (345 E. 46 St., Manhattane). Pradžia 6 val. vakare.

KEPURINĖ Moterų šventėje Brooklyne sausio 5. Šoka J. Matulaitienės grupė. Nuotr. P. Ažuolo.

LELEIVAITĖ IR SURDĖNAITĖ kankliuoja moterų šventėje Brooklyne sausio 5. Nuotr. P. Ažuolo.

BOSTONO ŽINIOS

Ateitininkai aukojo. Kanadoj mirusio V. Užupio sesuo K. Keblinskienė, gyv. Brocktone, yra Bostono Ateitininkų Sendraugių skyriaus narė. Vietoj užuojautos laikraštyje, valdyba užprenumeravo Vasario 16, Saleziečių ir Punsko gimnazijų moksleiviams žurnalą Ateiti. Sausio 5 Bostone mirė buvęs moksleivis Ateitininkas poetas Faustas Kirša. Jo pirmutinis eilėraštis 1912 metais buvo atspausdintas Ateityje. Vietoj vainiko Bostono ateitininkų valdyba pasiuntė Lietuvių Fondui 15 dol. auką.

Bendruomenė neišrinko. Bostono apylinkės bendruomenės susirinkime sausio 10 neatsiradono nė vieno, norinčio vykti į rytinio JAV pakraščio suvažiavimą Brooklyne sausio 18-19. Pirmininkui teks kalbinti tuos, kurių susirinkime nebuvo, arba tik pačiam vykti. Bostonas gana judrus savo kultūriniuose parengimuose, bet sunkiai pajuda tolimesnėn vieton.

Mirusieji.

Po gedulingų šv. Petro bažnyčioje pamaldų palaidoti šie asmens:

Juozas Mickevich (gruodžio 20 d.) 58 m. amžiaus. Velionis gyveno 391 W. 4-ta gatvė, So. Boston. Nuliūdime paliko žmoną, 2 dukteris, seserį ir brolį. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Jonas Varnas (gruodžio 23) 72 m. amžiaus. Velionis gyveno 11 Dawner Ave., Dorchester. Nuliūdime paliko žmoną, dvi dukteris. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Albertas Bauer (gruodžio 24 d.) 32 m. amžiaus. Velionis gyveno 172 Bolton gatvė, So. Boston. Nuliūdime paliko pamotę ir seserį. Palaidotas šv. Benedikto kapinėse.

Morta Savickienė (gruodžio 27 d.) 71 m. amžiaus. Velionė gyveno 343 Ashmont gatvė, Dorchester. Nuliūdime paliko dukterį ir sūnų. Palaidota šv. Mykolo kapinėse.

Albertas Neviera (gruodžio 28 d.) 84 m. amžiaus. Velionis gyveno 801 Washington gatvė, Dorchester. Nuliūdime paliko žmoną, du sūnus ir seserį. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Katrė Ambrose (gruodžio 30 d.) 68 m. amžiaus. Velionė gyveno 7 Sumner gatvė, Dorchester. Nuliūdime paliko vyrą ir dvi dukteris. Palaidota Naujos Kalvarijos kapinėse.

Katrė Bucevičienė (gruodžio 30 d.) 74 m. amžiaus. Velionė gyveno 191 Norfolk gatvė, Dorchester. Nuliūdime paliko dvi dukteris, seserį ir brolį. Palaidota šv. Benedikto kapinėse.

Juozas Giedraitis (sausio 2 d.) 75 m. amžiaus. Velionis gyveno 23 Newport gatvė, Dorchester. Nuliūdime paliko žmoną ir seserį. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Diplomuotas ekonomistas
Juozas Audėnas
registruotas investavimo fondų atstovas priima interesantus investavimo reikalais —
109 Warwick St.
Brooklyn 7, N. Y.
Tel.:
TA 7-9518 • PL 3-6628

WILLIAM J. DRAKE
DRAGŪNAS
ADVOKATAS
84-14 Jamaica Avenue
Woodhaven 21, N. Y.
Tel. Hlckory 1-5220

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRŪNAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS
- Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. VIrginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN,
INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS
FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL
FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius
ir balzamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

Puikus patarnavimas naujo
JOSEPH C. LUBIN
FUNERAL HOME
546 East Broadway
So. Boston, Mass.
Priešais miesto teismo rūmus
•
Rūpestingai patarnaujame visuose reikaluose, atydžiai išpildome kiekvieną pageidavimą. Jūs galite pilnai pasitikėti mūsų patarnavimu iki visų smulkmenų laidojimo reikaluose.
Joseph C. Lubin
Funeral Director
Telefonas: 268-5185